

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1015, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,131

PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 1, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Taikos ir rehabilitacijos pradai? Jungtinių Tautų, Korėjos ir Kinijos kariai tai-
so kelią dėl sužeistų ir sergančių belaisvių, kurie iškeičiami Panmunjome, Korėjoj. Ar nebūtų gražu, kad vietoj šaudymosi visi dirbtų dėl atbudavimo Korėjos?

Derybos Panmunjome Užsikirto, bet Yra Vilties, Kad Bus Rasta Išėjimas

PANMUNJOM, Korėja. — Amerikiečiai griežtai pasipriešino korėjiečių ir kiniečių siūlymui, kad tie belaisviai, kurie nenori grįžti namo, būtų pasiūstyti į neutralią šalį, kur jiems būtų leista laisvai apsigalvoti, ar tikrai jie nenori grįžti namo. Amerikiečiai reikalauja, kad būtų leista belaisviams pasilikti Korėjoj, tik jie būtų atiduoti neutraliai valstybei nekuriam laikui prižiūrėti. Amerikiečiai siūlo Šveicariją.

Torontas Reigiasi Gegužinei Eisenai

TORONTO. — Toronto miesto unijistai ruošiasi Pirmosios Gegužės demonstracijai šeštadienį, gegužės 2 dieną, 1.30 val. po piet.

Demonstracija prasidės nuo College ir Manning ir eis College gatve iki University, kur pasuks į Queens parką. Bus flotilos su įvairiais slogonais. Dalyvaus darbininkai ir darbininkės, moterys ir jaunimas.

Demonstracija baigsis pralkalbomis Queens parke. Kalbės Tim Buck, R. Haddow, Edna Ryerson ir Larry Arsenault.

Visi darbininkai ir darbininkės kviečiami dalyvauti.

Korėjiečiai ir kiniečiai iš kitos pusės, nesutinka su pasiūlymu, kad Šveicarija būtų tų belaisvių globėju.

Kyla, tačiau, viltis, kad bus rasta išėjimas. Manoma, kad amerikiečiai sutiktų pervedi belaisvius Indijos globon, jeigu korėjiečiai ir kiniečiai sutiktų su amerikiečių pasiūlymu, kad belaisviai būtų palikti Korėjoj.

Sergančiais ir sužeistais belaisviais apsikeitimas beveik užbaigtas. Ryšy su nekuriam amerikiečių pasakojimais apie žiaurų elgimąsi su belaisviais padėtis kiek įsiempė, bet britų ir australiečių pasakojimai, visai priešingi amerikiečių pasakojimams, truputį atitaisė.

Paašikėjo, kad amerikiečių reporteriai tyčia gaudė uos belaisvius, kurie turėjo tą "aštraus" pasakyti, o ignoravo tuos, kurie žmoniškiau kalbėjo.

Supratinę belaisviai pasakojė, kad korėjiečiai ir kiniečiai darė viską, kas jų sąlygose buvo galima. Žinoma, buvo sunkumų, bet jie buvo neišvengiami tokiose apylostovose.

Reikia atsiminti, kad Šiaurės Korėja, baisiai išbombarduota, negalėjo aprūpinti belaisvių prabanga, kokios amerikiečiai tikėjosi. Ne sykį amerikiečių bomberiai ata-

kavo kempes, kur buvo belaisviai.

KAIRIEJI SOCIALISTAI IŠRINKO 9 DAUGIAU

TOKIJO. — Praėjusiais rinkimais į aukštutinius rūmus Jošidos partija laimėjo 11 naujų vietų ir su likusiomis viso turės 46 vietas.

Kairieji socialistai, kurie eina su komunistais, išrinko 40 vietų, laimėjo 9 naujas vietas.

Dešinieji, konservatai, neteko 20 vietų. Jie dabar turės 24 vietas.

Egiptas Nerori Naujos Okupacijos

CAIRO. — Egipto valdžia pakartoja reikalavimus, kad britai atpleistų Suez kanalą sritį ir paliktų jo gynybą arabams šalims. Vakarai jei nori, gali pačėti ginklais

Į britų ir amerikiečių siūlymą, kad Suez sritį gintų taip vadinama Vidurrijų komanda, į kurią būtų priimtas ir Egiptas, Naguib valdžia žiūri kaip į naujos rūšies okupacijos pirsimą.

Britai sutiktų ištraukti savo jėgas, bet nori, kad kanalą saugotų tarptautinės jėgos.

78 Procentai Amerikiečių Už 3 Didžiųjų Pasitarimą

PRINCETON, N. J. — Atrodo, kad įvyko didelis pasikeitimas Jungtinių Valstijų visuomenės atsinešime linkui didžiųjų jėgų susitikimo ir pasitarimo.

Visuomenės Opinions Tyrimo Institutas skelbia, kad vėlesnieji balsavimai, kuriuos jis pravedė, rodo, jog 78 procentai amerikiečių stovi už tai, kad prezidentas Eisenhoweras, premjeras Malenkovas ir premjeras Čiorčilas turėtų susitikti ir pasitarti, kaip sumažinti įsitempimą.

Didžiūma apklausinėti žmonių esą įsitikinę, kad tokia konferencija būtų pasekminga.

Jūs Turit Skundų, Taip Pat ir Mes, Sako Tarybų Sąjunga

MASKVA. — Tarybų Sąjungos laikraščiai, Pravda ir Izvestijos, kurie įdėjo prezidento Eisenhowero kalbą, kritikavo Eisenhowerą už jo grumojimąsi atominio karu, jeigu nebus susitarta, bet tuom pat sykiu pastebė:

"Jūs turite savo skundus, o mes savo. Susieikime ir pakalbėkime apie juos nepriemdami vieni kitiems nepriimtinių preliminarių sąlygų". Stebėtojai teigia, kad sąlygos dėl pagerinimo santykių tarp Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų dabar yra geriausios, negu kad kada nors buvo per praėjusius kelis metus.

Kiti laikraščiai persispausdino Pravdos ir Izvestijų editorialą ir įdėjo prezidento Eisenhowero kalbą.

IRANO POLICIJOS GALVA NUZUDYTAS

TEHRAN. — Tehrano militarinis gubernatorius pulkininkas Ashrafi pranešė, kad Irano policijos viršininką nužudė paliuosuoti karininkai ir eilė kitų asmenų.

Policijos viršininko lavonas rastas palaidotas pakelėje trys mylios nuo Tehrano. Jis buvęs pasmaugtas.

Jo palaidojimo vietą pasakę klausinėjami įtartinai asmenys.

Iš kitos pusės, nors prezidentas Eisenhoweras yra pareiškęs, kad jis sutiktų pasimatyti su Malenkovu, tačiau nedaroma kol kas jokių žygių tokiam susitikimui realizuoti.

Jungtinėse Valstijose vis laukiama, ką premjeras Malenkovas pasakys į prezidento Eisenhowero kalbą. Pravdoje ir Izvestijoje tilpo prezidento Eisenhowero kalba ir tų laikraščių komentariai, bet Jungtinėse Valstijose manoma, kad tų laikraščių atsiliepimai nėra valdžios atsakymas, nors tie laikraščiai yra valdžios ir partijos balso reišķėjai.

Laikraščiai ima Eisenhowero kalbą kritikuoti, bet ne atmeta visumoje, ir išreiškia mintį, kad nesuspipratimus galima išspręsti per pasitarimus.

Taikos šalininkai Jungtinėse Valstijose, kaip ir kitose šalyse, kelia tvirtus reikalavimus, kad didžiosios jėgos eitų prie sudarymo taikos pakto, ko pasekoj atslūgtų įsitempimas ir baimė karo. Tada būtų lengviau išspręsti tuos klausimus, kurie drumsčia taiką įvairiose vietose.

BONA. — Vakarų Vokietijos senatas atsisakė ratifikuoti Adenauero sutartis su Vakarų jėgomis, kol Aukščiausias teismas nepasiskaitys, ar tos sutartys nėra prieškonstitucinės.

Degalistai Neteķę Labai Daug Įtakos

PARYŽIUS. — Francijoje įvyko taip vadinami savivaldybiniai rinkimai, per kuriuos paaiškėjo, kad degalistai neteko daug įtakos.

Jau turimomis žiniomis, jie surinkę vos 11 procentų balsų. Komunistai atlaikę savov, surinkdami beveik 26 procentus Paryžiuje ir 41 procentą priemiesčiuose, kur gyvena daugiau darbininkų.

Galutini rinkimų rezultatai dar nežinomi, nes daugelyje vietų turės įvykti antri balsavimai, kadangi nei vienas kandidatas negavo didžiūmos.

Pasidairius po Kanada

Darbo Progresyvės Partijos lyderis Tim Buck pasiuntė laišką premjerui St. Laurentui, ragindamas jį atkreipti atydą į Pakistano premjero nusiskundimą, kad 75 milijonams jo krašto žmonių grumėja badas.

Jis sako, kad Kanadoje yra 20 milijonų tonų kviečių perviršiaus. Kodėl nepasiūsti pasiūlymo Pakistanui, kad jis pirktų kviečius Kanadoje ant kredito lengvomis sąlygomis?

Pakistanui reikia 1,500,000 tonų kviečių norint išgelbėti tuos milijonus nuo bado.

Tiesa, Tim Buck kalba ant radio kas šeštadienį nuo 11.50 val. ryto. Norintieji sužinoti daug faktų apie padėtį Kanadoje ir pasaulyje, pasiklausykite. Jis kalba iš CKFH stoties, 14 ant jūsų radio.

Kanados autoritetai vėl atsisakė įsileisti Belgijos parlamento narę Izabelę Blume, socialistę, bet aktyviai veikiančią už taiką.

Bet jos vieton atvyksta žymji britų taikos veikėja Dr. Monica Felton.

Dr. M. Felton buvo Londono miesto tarybos narė. Ji yra novelistė, švietėja.

Ji lankėsi Korėjoje 1951 metais. Jos pranešimas apie amerikiečių žiaurumus Korėjoje sukėlė žmonių pasipiktinimą visame pasaulyje. Už tai ji buvo baisiai puolama visų reakcionierių.

Už veiklą taikai ginti ji buvo apdovanota Stalinine Taikos Dovaną.

Ji dalyvaus taikos konferencijoj, kuri šaukiama Toronte, o paskui važinės po Kanadą su prakalbamais.

Globe and Mail kolumnistas Phil Jones aprašo, kaip Toronte veikia vengrų nacių "valdžia".

Ji turi premjerą, transportacijos, apšvietos, sveikatos ir kitus ministerius.

Ši "valdžia" dažnai posėdžiaujanti užpakaliniuose restoranų kambariuose ir planuojanti ateitį.

Ji, mat, laukia, kad kas išvartytų iš Vengrijos liaudies valdžią ir atiduotų Vengriją jai valdyti.

Dvasinį peną ji imanti iš Main Kampf ir Ut Es Cel. Pastaroji yra vengriška Mein Kampf versija.

Ne vien vengrai turi tokias "valdžias" ir svajoja

apie gražinimą senų laikų. Visų liaudies demokratijų bėgliai pešasi už valdžias ir šiltas vietas, kurios dabar labai šaltos.

Įvairios unijos, neišskiriančios nei katalikiškų, subruzdų reikalauja, kad Bilius 93 būtų atidėtas ir leista Kanados visuomenei plačiai jį išstudijuoti ir pasiūlyti atatinamas pataisas.

Nurodoma, kad šis bilius yra pasimojimas pakeisti Kanados įstatymus iš pamatų, tad jis negali būti atliktas skubotai.

Valdžia, iš kitos pusės, nori kuo greičiau pravaryti jį.

32,000 miško ir lentpiuvių darbininkų Britų Kolumbijoj reikalauja pakelti algas 15 centų į valandą.

Dabar eina diskusijos dėl sudarymo sutarties ir pasirašymo.

Zydų liaudies choras rengiasi perstatyti Massey Hall, gegužio 16 dieną, Šostakovičiaus oratoriją "Song of the Forest". Konduktorius E. Gartner.

Tiketetai kainuoja 50 centų, \$1.00 ir \$1.25.

Kanadietis

Sustiprinkim L.L. Draugija

Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiantis Komitetas praeitais metais skelbė gegužės mėnesį, kaip LLD darbymetės mėnesį Kanadoje. Praeitais metais ta darbymetė dar nebuvo pravesta taip, kaip kad buvo užsimota, bet vistiek jos rezultatai buvo gražūs, j LLD gauta keliolika naujų narių, išplatinta desėtkai draugijos leidinių.

Šiemet dar kovo mėnesį LLD K.V.K. išsiuntinėjo atsisaukimus į LLD kuopas Kanadoje radingdamas, kad prisiruoštų darbymetei. Eilė kuopų rimtai priėmė atsisaukimą ir prisiruošė darbymetei. Kitų kuopų valdybos dar nieko nepranešė apie prisiruošimus. Bet visų LLD narių Kanadoje yra bendras uždavinys susirūpinti mūsų draugijos stiprinimo reikalu ir dalyvauti darbymetėje.

LLD per savo gyvavimo

Ledams ežeruose ir upėse ištrupus, prasideda plukdymas medžių iš tolimųjų miškų

laikotarpi yra išleidis įvairaus turinio 58 leidinius. Mūsų draugijos leidinių tarpe rasime nepavadojamų politinio turinio knygy, biografių, moksliniais klausimais knygy, grožinės literatūros, sveikatos klausimais ir kitų. Draugijos leidiniai pasiekė desėtkus tūkstančių lietuvių darbo žmonių ir daug jiems patarnavo. Leidinių dydis buvo įvairus. Dauguma leidinių yra apie 300-400 puslapių knygos, bet buvo išleista ir arti 1,000 puslapių knyga, kaip tai "Aliejus" — U. Sinclairo.

Apart kiekvienais metais LLD išleidžiamų knygy, draugija leidžia trimėnesinį žurnalą "Šviesą".

Kaip LLD leidinius - knygas, taip ir žurnalą "Šviesą", draugijos nariai gauna veltui vien užsimokėję narinį metinį mokestį \$2.00. Pavyzdžiui, LLD nariai 1951 metais užsimokėję narinį metinį mokestį gavo veltui tais metais išleista knygą "Sveikatos Šaltinis", kuri savo 354 puslapių dydžiu ir neapdovanojamai svarbiu turiniu yra nepavadojamai svarbus kelrodis sveikatos apsaugojimui. Prie to kiekvienas narys dar gauna veltui po keturis numerius turiningo žurnalą "Šviesos".

Mūsų Draugijos išleistas knygos ir žurnalas turi pasiekti daug daugiau negu tik LLD narius. Tuo tikslu gegužės mėnuo ir skelbiamas LLD stiprinimui darbymetės mėnuo.

Draugai ir Draugės, LLD nariai ir LB skaitytojai, kuriuos jei dėl kokių nors priežasčių dar nebus pasiekę LLD K.V.K. atsisaukimais, tai labai prašau priimti dėmesinį priminimą ir leistis veiklon dėl LLD stiprinimo, dėl jos leidinių platinimo. Susitikę lietuvių darbo žmo-

nos. Tokių scenų dabar daug po visą Kanados šiaurę, kur kertamas miškas.

gu, nežiūrint kokių pažvalgy jis būtų, prisiminkite knygy išsigijimo reikalą. Pakvieskite stoti į LLD. Naujai stojantis į draugiją narys tuojau galės gauti šių metų LLD leidinį — įdomią knygą "Po Audros" ir žurnalą "Šviesą".

Liaudies Balse skelbiame eilę gerų LLD leidinių. Prašome pasirūpinti, kad kuo daugiau jų būtų užsakyta ir išplatinta.

Dėl platesnių informacijų LLD reikalais ar knygy užsisakymo reikalu, prašome rašyti LLD Kanados Veikiantio Komiteto sekreto-

riui P. Gutasukas, P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

K. Kilkėvičius

PRIGYDĖ MOTERIAI GINĖJOS LIAUKAS

NEW ORLENS. — Gydytojai idėjo moteriai ginėjškos kiaulaitės tiroidines ir paratiroidines liaukas. Pirmas toks perkėlimas liaukų operacijos būdu.

Tiroidinė liauka gamina tiroidinius harmonus. Paratiroidinės liaukos kontroliuoja kalcijaus lygį kūne.

Jeį Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas :

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelešos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveiklais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyvena Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveiklais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiūsti ir mokestį. Peršuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas, P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

TAR

Per Tar...
tus neatpaž...
Lietuvos T...
Valstybei...
sustiprėjo...
išaugo jų v...
tas ir paki...
rovė. Vien...
respublikos...
pagrindinės...
28 procent...
pajamos —

1952 metų...
visoje respu...
ti su 1951...
5,3 procenta...
tūrų pasilie...
centais, dar...
4,4 procent...
kultūrų —

Kolūkių...
visuomenini...
čius. Palyg...
tais, bend...
čius 1952 m...
procentais, a...
centais, av...
tais.

Respubli...
vis plačiau...
ros energij...
rybų Lietu...
tos veikti...
nės, tame t...
trinės. Šim...
fikiuota š...
90 mašinų.

Seniau Li...
tik svajoti...
mės ūkio m...
Lietuvos m...
stotys turi...
torių, 800...
šimtus run...
linų komb...
mašinų, gr...
loso kapok...
sudėtingų...
nų, kurias...
sios taryb...

Visas šia...
nauja 14 ti...
nizatorių.

Lietuvos...
mechanizav...
tempai mat...
dėja mech...
apimtis. Jei...
publikos ž...
chanizuotu...
ta tik 6,1 p...
bū, tai 195...
kio darbų...
procentas p...
Mašinos...
jamos gyvi...
įrengti aut...
vai, įstaisy...
rams ruo...
mechaninis

Zemės ū...
mo tempai...
Tarybų Sąj...
partijos 1...
Direktyvos...
penkmečio...
vystyti 195

TARYBŲ LIETUVOJ

Faktai ir Skaičiai

Per Tarybų valdžios metus neatpažįstamai pasikeitė Lietuvos TSR žemės ūkis. Valstybei nuolat padedant, sustiprėjo Lietuvos kolūčiai, išaugo jų visuomeninis turas ir pakilo kolūkiečių gerovė. Vien per 1951 metus respublikos kolūkių gamybos pagrindinės lėšos padidėjo 28 procentais, o piniginės pajamos — 38 procentais.

1952 metais pasėlių plotai visoje respublikoje, palyginti su 1951 metais, padidėjo 5,3 procentais pašarinių kultūrų pasėliai išaugo 8,2 procentais, daržovių ir bulvių — 4,4 procentais, technikinių kultūrų — 14,4 procentais.

Kolūkių fermose padidėjo visuomeninių gyvulių skaičius. Palyginti su 1951 metais, bendras galvijų skaičius 1952 metais padidėjo 25 procentais, kiaulių — 38 procentais, avių — 26 procentais.

Respublikos žemės ūkyje vis plačiau įdiegiama elektros energija. 1952 metais Tarybų Lietuvoje buvo paleistos veikti 48 kaimo elektrinės, tame tarpe 4 hidroelektrinės. Respublikoje elektrifikuota šimtai kolūkių ir apie 90 mašinų - traktorių stočių.

Seniau Lietuvos valstiečiai tik svajoti tegalėjo apie žemės ūkio mašinas. Dabar 127 Lietuvos mašinų - traktorių stotys turi tūkstančius traktorių, 800 grūdų kombainų, šimtus runkelių kombainų, linų kombainų, kuliųjų mašinų, grūdų džiovyklų, siloso kapoklių ir daug kitų sudėtingų žemės ūkio mašinų, kurias atsiuntė broliškiosios tarybinės respublikos.

Visas šias mašinas aptarnauja 14 tūkstančių mechanizatorių.

Lietuvos TSR žemės ūkio mechanizavimo užmojis ir tempai matyti iš to, kaip didėja mechanizuotų darbų apimtis. Jei 1949 metais respublikos žemės ūkyje mechanizuotu būdu buvo atlikta tik 6,1 procento visų darbų, tai 1952 metais žemės ūkio darbų mechanizavimo procentas padidėjo iki 50.

Mašinos vis plačiau naudojamos gyvulių fermose, kur įrengti automatiniai girdytuvai, įstaisytos mašinos pašarams ruošti, naudojamas mechaninis karvių melžimas.

Žemės ūkio mechanizavimo tempai ir toliau didės. Tarybų Sąjungos Komunistų partijos 19-to suvažiavimo Direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSRS išvystyti 1951-1955 metais nu-

rodyta: "Užbaigti pagrindinių lauko darbų mechanizavimą kolūkiuose, plačiai išvystyti daug darbo reikalaujančių procesų mechanizavimą gyvulininkystėje, daržininkystėje, sodininkystėje, mechanizavimą darbų transportuojant, pakraunant ir iškraunant žemės ūkio produkciją, drėkinant, nusausinant pelkėtus plotus ir įsisavinant naujas žemes". Direktyvose numatyta padidinti iki penkmečio pabaigos MTS traktorių parko pajėgumą maždaug 50 procentų.

Kolūkinė santvarka atskleidė kuo plačiausius galimumus vykdyti melioracijos darbus Lietuvoje. Respublikoje įsteigta eilė melioracijos mašinų-stočių, kurios yra gausiai aprūpintos galin-ga technika. Be to, melioratorių brigados sudarytos ir prie MTS. Iš broliškujų tarybinių respublikų gauta įvairių mašinų žemių melioravimo darbams vykdyti.

Buržuazijai viešpataujant, per laikotarpį nuo 1920 iki 1940 metų mechanizuotu būdu tebuvo atlikta vos 5 procentai visų melioracijos darbų. Tarybų Lietuvoje per pirmąjį 1952 metų pusmetį mechanizmais melioracijos darbų atlikta keleriopai daugiau, negu per laikotarpį nuo 1920 iki 1940 metų, tai yra per 20 metų! Kas metai didesnis darosi nusausintų žemių išnaudojimo plotas. Vien per pastaruosius ketverius metus respublikoje nusausintų žemių įsisavinta keleriopai daugiau, negu per dvidešimt metų buržuazinėje Lietuvoje. Ateityje žemių melioravimo darbai bus dar labiau išplėsti. Apie tai pasakyta Tarybų Sąjungos Komunistų partijos 19 suvažiavimo Direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSRS išvystyti 1951-1955 metais: "Atlikti pelkių nusausinimo darbus Baltarusijos TSR, Ukrainos TSR (pirmoje eilėje Polesjės žemumos rajonuose), Lietuvos TSR, Latvijos TSR, Estijos TSR... Padidinti per 1951-1955 metus nusausintų žemių plotą 40-45 procentais".

Ištabūs laimėjimai per Tarybų valdžios metus pasiekti vystant lietuvių kultūrą, kuri tapo visos liaudies nuosavybe. Šiandieną respublikoje veikia 250 vidurinių, 335 septynmetės ir 2,515 pradininių mokyklų. Palyginti su 1939 metais, vidurinių mokyklų skaičius padidėjo daugiau kaip puspenkto karto, septynmečių mokyklų — 30 kartų. Smetoniškoje Lietuvo-

je, net buržuazijos duomenimis, mokyklų tinklas be paliovos mažėjo. Tarybų valdžios laikais, vien pokariniu metu, buvo įsteigta daugiau kaip 850 naujų vidurinių ir septynmečių mokyklų, o moksleivių skaičius beveik dvigubai padidėjo.

Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje įkurta Mokslų akademija, įsteigti medicinos ir politechnikos institutai. 14-oje respublikos aukštųjų mokyklų mokosi apie 155 tūkstančių žmonių. Kasmet aukštasis mokyklas baigia 2 tūkstančiai žmonių — 20 kartų daugiau, negu buržuazijos viešpatavimo laikais. Vien Vilniaus universitetas per pokario metus išleido 2,000 žmonių.

Penktojo penkmečio plane TSR Sąjungai — išvystyti 1951-1955 metais numatoma baigti perėjimą iš septynerių metų mokslo į visuotinį vidurinį mokslą (dešimtį) respublikų sostinėse, respublikinės priklausomybės miestuose, sričių, kraštų ir stambiausiose pramonės centruose. Bus paruoštos sąlygos, kad sekančiame penkmetyje būtų pilnutinai įgyvendintas visuotinis vidurinis mokslas (dešimtmetis) kituose miestuose ir kaimo vietovėse. Ryšium su tuo, miestų ir kaimų mokyklų statyba TSR Sąjungoje iki 1955 metų padidės maždaug 70 procentų.

Siekiant aprūpinti augantį mokyklų tinklą reikalingu skaičium mokytojų, priėmimas į TSRS pedagoginius institutus 1951-1955 metais bus padidintas 45 procentais, o į Lietuvos TSR pedagoginius institutus — 2,3 karto. Jau 1952 metais į Vilniaus pedagoginį institutą buvo priimta 300 studentų daugiau, negu 1951 metais.

Respublikoje sukurtas platus kultūros - švietimo įstaigų tinklas. Įsteigta daugiau kaip 3 tūkstančiai kultūros namų ir klubų-skaityklų, o miestų ir kaimų bibliotekų skaičius siekia 4 tūkstančius. Kinas — viena svarbiausių meno rūšių — tvirtai įėjo į lietuvių liaudies buitį. Jei buržuazinėje Lietuvoje tebuvo iš viso 66 kinai, daugiausia miestuose, tai šiuo metu respublikoje veikia 360 kinų, iš jų 275 stacionariniai ir kilnojantieji kinai kaimo vietovėse. Pastaruoju metu kaimų kinų tinklas padidėjo 10 kartų, o miestų — du kartus.

Penktojo penkmečio plane TSR Sąjungai — išvystyti 1951-1955 metais numatoma išplėsti kinoteatrų tinklą, padidinti kino aparatų kiekį 25 procentais. Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje iki 1955 metų pabaigos kino aparatų skaičius turi padidėti iki 600.

Su Broliškujų Respublikų Pagalba

Lietuvos TSR žmonės iš broliškujų respublikų nuolat gauna tobulų tėvyninių įrengimų. Pastaruoju metu į Naujosios Vilnios "Žalgirio" staklių gamyklą buvo atsiųsta trys greitinės tekinimo staklės iš Maskvos gamyklos "Krasnyj proletarij" ("Raudonasis proletaras"), dančiapiovės staklės ir dvejtos tekinimo staklės — iš Charlovo. Daug vertingų įrengimų praeitų metų pabaigoje gavo dažymo aparatų gamykla. Mechaniniame ir instrumentiniame cechuose įrengtos dvejtos naujos universalinio frezavimo staklės, kurios buvo gautos iš Maskvos. Kuibyševo staklių gamintojai atsiuntė dvejtas sriegiamąsias tekinimo stakles. Ketverios revolverinės staklės į gamyklą atsiųsta iš Kijevo, drožiamosios staklės — iš Zlatousto.

Pastaruoju metu Kauno "Drobės" fabrike įrengta 40 automatinė audimo staklių, kurios buvo gautos iš Klimovsko mašinų gamyklos. Dabar neseniai buvo paleistos veikti 4 mašinos gelumbei verpti, pagamintos Maksvos mašinų gamykloje. Toji pat gamykla atsiuntė karšiamąją trišukinę mašiną aparatinio verpimo vilnoms ir karšiamąją mašiną plonosioms vilnoms karštuvais verpti. Iš Selivanovo mašinų gamyklos fabrikas gavo stakles kamvolinio verpimo mašinų elastingiems velenėliams ištekinti.

Įtaisant naujuosius įrengimus, didelę pagalbą teikia broliškujų respublikų specialistai.

Respublikos Kurortai Ruošiasi Sezonui

Dideliu dėmesiu ir rūpinimusi apgaubtas Tarybų šalyje žmogus. Tarybiniam žmonėms yra sudarytos visos sąlygos ilsėtis. Darbo žmonės poilsiauja kurortuose nemokai arba perkasi atilsinius į sanatorijas ir poilsio namus už trečdalį jų kainos — kitus du trečdalius atilsinių kainos sumo kampa profsąjungos iš valstybinio draudimo lėšų.

Per pastaruosius kelerius metus žymiai padaugėjo sanatorių ir poilsio namų Tarybų Lietuvoje. Vien profsąjunginių sanatorių skaičius, palyginti su 1946 metais, padidėjo 5 kartus, vietų skaičius — 9 kartus. Kasmet čia gydos ir ilsisi tūkstančiai darbo žmonių.

Dabar Lietuvos sanatorijose ir poilsio namuose uoliai ruošiamasi kurortiniam sezonui. Šiomet vietų skaičius čia dar labiau padidėja. Pa-

Liaudiškose Respublikose

Elektrotechnikos Pramonės Išvystymas Bulgarijoje

SOFIJA. — Didžiulius laimėjimus yra pasiekusi jaunoji Bulgarijos elektros pramonė. Praeityje šalyje beveik nebuvo žmonių, gaminančių elektros mašinas. Kelios smulkios gamyklos gamino tik tai mažo pajėgumo elektros motorus ir baterijas kišeniniams žibintams. Visos elektros mašinos ir įrengimai buvo importuojami iš užsienio.

Liaudies valdžios metais šalyje buvo pastatytos kelios stambios elektrotechnikos gamyklos — tokios, kaip V. Kolarovo vardo elektros gamykla ir K. J. Vorosilovo vardo elektros gamykla.

Elektrotechnikos pramonė firma laiko įvykdė savo penkmečio planą. 1952 metų pabaigoje ši pramonės šakavertės atžvilgiu gamino šešis su viršum karto daugiau produkcijos, negu 1948 metais.

Medicinos Kadru Parengimas Lenkijoje

VARŠUVA. — Liaudies Lenkijoje skiriamas didelis dėmesys medicinos kadru parengimui.

Okupacijos laikotarpiu žuvo apie 50 procentų gydytojų. Šiuo metu gydytojų skaičius šalyje žymiai viršijo prieškarinį lygį.

Salyje veikia 10 aukštųjų medicinos mokyklų, kurios kasmet išleidžia 2 tūkstančių specialistų medikų. 60 procentų visų aukštųjų medicinos mokyklų studentų yra darbininkų ir valstiečių vaikai.

Šiuo metu liaudies Lenkijoje yra 12 tūkstančių gydytojų, o iki šešerių metų plano pabaigos jų skaičius padidės iki 17 tūkstančių gydytojų.

vyzdžiui, Kulautuvos ir Birštono sanatorijose prisidės 50 vietų. Lampėdžių sezoniniai poilsio namai nuo šiol veiks per ištisus metus.

Žymiai padidės kurortų praleidžiamoji galia. Jei pernai čia poilsiaavo 16 tūkstančių žmonių, tai 1953 metais jų skaičius padidės iki 18 tūkstančių.

Daugiau kaip milijoną rublių valstybė paskyrė sanatorijoms ir poilsio namams remontuoti. Iš Maskvos, Leningrado, Novosibirsko, Odesos ir Dniepropetrovsko gauta daug naujų tobulų tarybinių įrengimų Lietuvos kurortų laboratorijoms ir gydymo kabinetams.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ESMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

EISENHOWERO NUOŠIRDUMAS

Vakarai dažnai klausinėja, ar Tarybų Sąjunga, siūlydama taiką, yra nuoširdi. Dabar panagrinėkime, ar prezidentas Eisenhoweras nuoširdus? Ar jis savo kalboje parodė savo norą susitarti su Tarybų Sąjunga?

Dorothy Thompson, plačiai pagarsėjusi amerikiečių žurnalistė ir komentatorė, yra konservatyvi moteris, ne mažesnė antikomunistė, kaip pats Eisenhoweras, bet ir ji suranda, kad Eisenhowero kalba nebuvo nuoširdi. Ji rašo:

"Man beskaitant prezidento kalbą išrodė, kad, nežiūrėnt visų gražių žodžių už taiką, jis sako Tarybų Sąjungai: 'Tokios tai mūsų sąlygos; jei jūs norite taikos, parodykit tą norą priimdami jas'."

Tarp tų sąlygų svarbiausia sąlyga yra, trumpai kalbant, išsižadėjimas Rytų Vokietijos. Prezidentas Eisenhoweras nori, kad Tarybų Sąjunga sutiktų leisti Vokietijai apsievienyti Adenauerio vadovybėi ir įsijungti į vakarinį bloką. Prie to, Eisenhoweras nori, kad Tarybų Sąjunga sulaukytų Indokinijos ir kitų šalių žmonių kovas už nepriklausomybę ir tokiu būdu palengvintų kolonizatoriams.

Dorothy Thompson sako:

"Rytų Europos valstybių dispozicija negali būti sutvarkyta patenkinamai be rusų valdžiai per laisvus rinkimus ir eventualiu įkorporavimu 'platesnė' Europoje, susijungusiai su apvienyta Vokietija. Vakarų Europa ir Jungtinėmis Valstijomis. Tas laikui bėgant sudarytų labai pavojingą kompleksą Tarybų Sąjungos pasienyje, kurio veiksmus eventualiai negalėtų sukontroliuoti net pačios Jungtinės Valstijos.

"Minimalus sutvarkymas, priimtinas Rusijai, privalo apsaugoti jos rubežius, o užtikrinti, kad Jungtinė Europa, palaikoma Amerikos, niekad nebus agresyvi, negalima.

"Niekad negalima reikalauti iš oponento, ko nenorėtum, būdamas jo vietoj, pats priimti. Jei siekis yra taika, tas yra aksiomatiška".

Reikalauti, kad Vokietija būtų apvienyta ir leista jai su puse milijono kariuomenės įsijungti į NATO, ir tuo patim sykiu sakyti, kad tas yra taikos sąlyga, lygu juoktis iš Tarybų Sąjungos.

Vokietija gali ir turi būti apvienyta, bet ji turi likti neutrali, draugiškai sugyvenanti su savo kaimynais. Tik tada bus galima turėti taiką. Eisenhoweras su tuo nesutinka. Čia ir paaiški stoka nuoširdumo. Jo siūlymas lygus pergalėtojo reikalavimams pasiduoti besąlyginiai.

VAKARAI IRGI TURI DARYTI NUOLAIDAS

Pereitą savaitę, kalbėdamas taikos mitinge Toronte, Dr. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis ir Stalininės Taikos Dovanos laimėtojas, padarė pasiūlymą, ką Vakarai turėtų padaryti, kad parodyti darbais, jog jie sutinka Tarybų Sąjungą pusiaukelėje.

Jis sako, kad Vakarai turi paliuosuoti kolonijas. Kolonijų valdymas jau atgyvenęs ir šiandien nesuderinamas su civilizacija, sakė jis.

Kada vakarinės jėgos išsižadės kolonijinių užmačių, sakė jis, tuomet bus galima reikalauti, kad Tarybų Sąjunga sustotų rėmusi kolonijų žmonių kovas.

Jis pasmerkė kolonijų žmonių persekiojimą. Teroristas su granata ar šautuvu nei kiek ne didesnis teroristas už tą, kuris naudoja tankus, kulkosvaizdžius, sakė jis.

Jei vakarinės jėgos neuos kolonijų žmonėms laisvės geruotoju, sakė jis, žmonės gaus jas ginklu.

Vakarai taipgi turi daug nuodėmių, nuo kurių reikia apsisvalyti, sakė jis. Visus negerumus versti ant komunistų — nesąmonė. Jis pacitavo spaudą, kuri buvo spausdinta virš 50 metų atgal. Tada buvo taip pat visokių negerumų, bet spauda niekur neužsimena apie komunistus.

KAS NAUJO PASAULYJE

Atsirado nauja bėda — žiaurumai su belaisviais.

Komercinė spauda pradėjo dideliais antgalviais rėkti, kad korėjiečiai žiauriai elgėsi su belaisviais.

Tikėsit, ar ne, bet iš kelių belaisvių sužinojo, kad dėl žiaurumo mirė 3,350 belaisvių. Ir kaip jie juos suskaitė?

Charakteringa tas, kad britų ir australų kariai, sugrąžinti iš Korėjos, nepasakoja tokių "baisių" dalykų.

Kita, jau keliama idėja, kad dėl to žiaurumo gali sutrukdyti paliaubų derybos. Ar nebus tiktai priekabė tikslu sutrukdyti derybas?

Kalbant apie žiaurumus, kuris gi karinis veiksmas yra nežiaurus? Ar nežiauru, kada kaimus ir miestus naikina padegančios bombos? Ar nežiauru, kada bombos drasko gyvus žmones? Ar nežiauru, kada amerikiečiai žudo belaisvius, uždarytus už spygliuotų vielų tvorų?

Tuos žiaurumus galima užbaigti baigiant tą karą Korėjoje.

Indokinijoje smarkiai pasivarė pirmyn laosiečių partizanai ir vietnamiečių savanoriai, kaip raportuoja Vietnamo radijas.

Jie supa Laosos sostinę ir grumoją valdžios buveinei. Francūzai turi viltį, kad bus galima sulaukyti juos, kada pasieks lygumą, bet neatrodo, kad francūzai daug toje lygumoje laimės.

Laosiečiai apšaudė iš mortarų aerodromą toj srityj. Francūzai nebegali naudotis juomi ir tas labai silpnina jų padėtį. Vietnamiečiai smarkiai užatakavo Haifongą, prieplauką, kuri randasi į rytus nuo Hanoi. Ta prieplauka tarnavo francūzams visoj šiaurinėj Indokinijoje.

Verta pažymėti, kad neseniai francūzai gyrėsi, jog jie ima viršų ir tikisi greitai vietnamiečius apgalėti.

NATO skiria \$550,000,000 dėl oro jėgų budavojimo. Tai atsakymas į Tarybų Sąjungos taikius gestus.

Jungtinės Valstijos padengs pusę tų išlaidų. Likusią dalį padengs britai ir kanadiečiai.

Orlaivius statys Britanija, Francija, Belgija, Olandija ir Italija.

Europos armijos organizatoriai susirūpino Vakarų Vokietijos įtraukimo į NATO klausimu.

Amerikiečiai kelia idėją, kad reikia priimti Vokietiją į NATO dabar, nelaukiant, kol sutartys bus pasirašytos ir užtvirtintos.

Matote, Tarybų Sąjungai

tvirčiau pasisakius už susitarimą, francūzų ir kitų tarpevokiečių apginklavimo reikalas žymiai atšalo. Amerikiečiai bijo, kad sudarytos sutartys gali likti neratifikuotos arba nusitęsti labai ilgai. Esą reikalinga surasti ką nors nauja.

Britanijos kairiojo sparno darbiečių lyderis išpeikė Eisenhowero taikos planą. Girė, Eisenhoweras nori nuolaidų iš Tarybų Sąjungos, bet iš savo pusės beveik ultimatumą pastatė: sutiksime su mūsų sąlygomis, gerai, o jei ne — baigta.

Darbiečiai smarkiai susikirtė su Čiorčilu, kuomet ėjo debatai trokų industrijos grąžinimo privatiškom kompanijom klausimu.

Britų parlamente "džentelmenų agrymentas", pagal kurį negalys posėdyje dalyvauti narys gali įgaluoti kitą narį balsuoti už jį. Darbiečiai kaltino, kad Čiorčilas užsispyręs pravaryti tą įstatymą taip greitai, jog darbiečiai negalėtų panaudoti to agrymento.

Čiorčilas, atsakydamas kritikams, ne sykį juos išvanojo negražiausiais žodžiais.

Atrodo, kad konservatai sugrąžins beveik visas nacionalizuotas industrijas į privačių kompanijų rankas, jeigu jie dar kiek ilgiau valdys.

Tunisiečiai parodė nemažą opoziciją francūzams, atsiskydami dalyvauti apskričių rinkimuose.

Francūzai paskelbė 10 die-

ny rinkimams į apskričių valdybas. Tunisiečiai pareiškė, kad laisvi rinkimai negalimi kol veikia apgulos stovis. Francūzai to nepaisė ir pravedė rinkimus.

Rinkimų rezultatai neokiki: 40 procentų balsuotojų atsisakė dalyvauti rinkimuose.

Pietų Korėjos nacionalistai baisesiai priešingi, kad būtų atnaujintos derybos dėl pasirašymo paliaubų. Jiems dar neužtenka kraujo.

Prie amerikiečių ambasados Pusane demonstravo 4,000 nacionalistų, protestuodami prieš atnaujinimą derybų. Demonstrantams vadovavo apie 100 parlamento narių. Policija turėjo šaudyti vir šgalvų, kuomet atrodė, kad demonstrantai įsiverš į ambasadą.

Tūkstančiai demonstravo Seoule ir kitur.

Jie nori, kad karas tęstųsi kol visa Korėja bus užkariauta.

Pietų Afrikos premjeras Dr. Malan, kalbėdamas į 10,000 savo šalininkų, susirinkusių pasveikinti jį su laimėjimu rinkimų, pareiškė, kad Pietų Afrika taps respublika, kada šalis bus prie to pribrendusi.

Nacionalizmas, atsuktas prieš negrus ir kitus spalvotus, kurie sudaro didelę didžiumą Pietų Afrikos gyventojų, dabar dar labiau sustiprės, nes Malanas apturėjo nemažą paramą per praėjusius rinkimus.

Japonijos princas Akihito, kandidatas į Japonijos karaliaus sostą, kurs lankėsi Kanadoje, kelyje į Londoną, kur jis bus sykiu su kitais princiais laike karalienės Eli-

zabetos karūnacijos. Sakoma, kad laike apžiūrėjimo Niagara Falls ir apylinkės, jis buvo užmigęs ir išmiegojęs pusę valandos automobiliuje.

Pastabos

Atrodo, kad taiką laimėti yra sunkiau, negu karą.

Nuo to laiko, kai buvęs prez. Trumanas paskelbė savo "get tough" politiką, taikos reikalas atsидūrė į pavojingą padėtį. Nuo to laiko prasidėjo ir intensyvi taikos šalininkų kova ir veikimas už taiką, prieš amerikietiška politiką, kuri siekė karo.

Taikos ir karo rungtynės tesiasi per visą tą laiką.

Bet, pagaliau, taika pradeda imti viršų.

Tiesa, visi sakosi norį taikos ir jei taika bus atsiekta, visi skaitysis laimėtojai.

Bet taip nėra. Ne visi nori taikos. Tik taika yra plačių žmonių masių tarpe taip branginama, kad niekas neišdrįsta atvirai prieš ją pasisakyti.

Atsimename. Hitleris pradėdamas karą, rėkė, jog jis siekias taikos. Taikos jo sąlygomis.

Panašus taikos "siekimas" yra ir iš Vakarų pusės.

Kaip prezidentas Eisenhoweras tuos taikos siekius savo kalboje nušvietė, tai jie mažai kuó skiriasi.

Tačiau, vis tik, mes visi su viltimi žiūrime į ateitį ir laukiame taikos reikalo dar labiau pagerėsiant. Tam yra priežastys.

Visų pirma, Vakarai, kad ir vadovybės tempiami į karą, tačiau jų liaudis — ne Vokietijos naciai. Štai, pavyzdžiui, Amerikoje siaučia be galo didelė reakcija ir teroras prieš visus taikos veikėjus, o tačiau, Gallup Poll pravedus balsavimus, pasirodė, kad 78 procentai visų žmonių stovi už taiką.

Tiesa, klausimas nebuvo taip stačiai pastatytas, nes jo taip pastatyti negalėjo. Jie klausė, "Ar pritari trijų didžiųjų susitikimui". Ir virtą atsakymą "Taip" davė 78 procentai.

Kitas dalykas: Tarybų Sąjunga labai aiškiai ir aukštai iškelė savo taikos siekius, kurių šmeižtų propagandoje paskandinti nebegalima.

O šale to, dar prisideda platus masinis žmonių judėjimas už taiką po visą pasaulį.

Tas prispiria karo kurstytojus prie sienos. Jie liko priversti su taikos sentimentu skaitytis.

O iš militarinio atžvilgio, Vakarų nepasisekimai labai platūs ir aiškūs. Iš Europos Armijos vargiai kas beiseis. Francūzai kaprizinasi, anglai į ją visai nestoja. Kolonijose nepasisekimai, žmonių ko-

Italijos komunistų lyderis Palmiro Togliatti yra mylimas Italijos liaudies vadas. Ant kiek fašistai neapkenčia (bandė nušauti), ant tiek liaudis myli jį. Čia matote jaunuolę įteikiant jam gėlių bukietą Romoj, kur įvyko partijos nacionalio komiteto pasitarimas.

Ką Kiti Rašo

Kur Nuėjo Amerika

Gal daugeliui amerikiečių atrodoys netikėtina, bet yra tam tikrų patogumų nebūti Jungtinių Valstijų piliečiu. Vienu iš jų yra tas, kad nereikia bijoti senatori u s Džiosefo Makarty. Galima pasijuokti iš jo, ką Vakarų Europos žmonės ir daro. Taip pat galima pavaryti šunims šeko rauti, ką Britanijos žmonės padarė su tikslumu, kurs paeina iš ilgos praktikos. Šiuo sykiu, ištikro, jie pralenkė save sudarydami tokį nepalankų klimatą, kad pono Makarty investigatoriai nedrįso įkelti kojos. Karalienė Viktorija, kuri buvo nelengvai patenkinama, būtų didžiavusiai jų pasielgimu.

Kalbami investigatoriai, ponai Roy Cohn ir David Schine, nuvyko Europon partirti ar neįsiskverbė komunistai į Jungtinių Valstijų informacijų tarnybą toje pasaulio dalyje. Jie pasiėmė dvi savaites laiko atlikimui to darbo, sustojant kiekvienoj sostinėj keletai valandų dėl apklausinėjimo. Bonnoj, pavyzdžiui, jie apklausinėjo 1,200 Laisvos Europos Radio samdinių per pusę valandos, kas išeina pusantros sekundės kiekvienam. Europiečiai rasi turėtų priimti tą kaip

vos plečiasi, vystosi, didėja. Jei ne taika, tai Vakarams nieko daugiau nebelieka daryti, kaip pasigriebti atominės bombas ir pradėti su jomis svaidytis į visas puses, po visą pasaulį ir, pagaliau, savo pačių šalyse.

Z. J.

amerikoniško sekmingumo pamoką; kuri kita šalis galėtų surasti komunistą per pusantros sekundės? Nelaimėi, jie priėmė kaip pavyzdį amerikoniško pakvaišimo — tokio pakvaišimo, kurį senatorius Makarty pavaizduoja.

Jeigu šiems jauniems pasijuntiniams — ant tiek tesužadusiems, kad galėtų suskaičiuoti išlaidas — priėmė nemalonumų graikai, jūgoslavai ir kiti, tai Britanija visai atsakė daryti jiems nemalonumą. Pranešimai, kad jie vyksta į tą šalį su tikslu "pasidairyti" Britų Broadcasting Corporacijoj, išsaulė tokį pasipiktinimą, kokio nebuvo visoj angloamerikiečių santykių istorijoj. Retai kada Britanijos žmonės taip aiškiai pasako, kad jie svečių nelaukia. Niekad jie neparodė tokio viešo pasipiktinimo amerikiečiais.

Tai geras dalykas, kad su tokiais amerikiečiais, užsimančiais tokios rūšies landžiojimu, būtų pasielgta taip, kaip pasielgė Britanija ir Vakarų Europa. Makartizmo liga žlugdo visą Eisenhowero administraciją, pradedant Baltaisiais Rūmais ir baigiant nežymiausiu Kongreso nariu. Bet atrodo, kad administracija bejęgė pagydyti ją — dalinai dėl to, kad ji bijo Makarty; dalinai dėl to, kad ji bijo to paties, kaip ir Makarty bijo. Išsigandusios vienodai komunistų ir antikomunistų, Jungtinės Valstijos atsistoja į tokią padėtį, kuri neatitinka nei jos praeičiai, nei dabartinei atsakomybei.

Esant tokioms aplinky-

bėms, jų draugai ir sąjungininkai privalo padaryti tą, ko patys amerikiečiai mato, mai nebegali padaryti. Jie turi sumažinti senatorių Makarty — ir gerokai sumažinti. Jie turi padaryti tą dėl savęs ir savo interesų, nes jų ateitis priklauso nuo šaltos, patikimos Jungtinių Valstijų vadovybės. Kol senatorius Makarty švaistysis, jie veltui žiūrės į Vašingtoną dėl tokios rūšies vadovybės. Eventualiai, jie visai nežiūrės į Vašingtoną. Ar amerikiečiai tikrai nori, kad tas atsitiktų? Ištikro, senai laikas, kad jų humoras ir sveikas sensas nuverstų šią baurią figūrą. Jie tą padarė anksčiau — ir mažesniuose reikaluose. — *The Globe and Mail*, konservatyviškas dienraštis Toronte.

Dėl Keturių Didžiųjų Susirinkimo

Atšaldymui tarptautinės atmosferos reikia didžiųjų valstybių susitarimo. O kad jos galėtų susitarti, tai jų galvos turėtų susirinkti. Ypač Vokietijos reikalai prašyte prašo greito išsprendimo. Rytinės Vokietijos vyriausybė viešai siūlo tuojau sušaukti tokį susirinkimą, kuriame Amerikos, Britanijos, Francūzijos ir Tarybų Sąjungos vadai galėtų susitarti.

Pats svarbiausias klausimas, vokiečių akimis žiūrint, be abejojimo, yra Vokietijos apvienijimas. Lygiai svarbus klausimas, tai atgijimas hitlerizmo Vokietijoje. Čia pavojus labai didelis. Kiek jau žinoma, tokio Keturių Didžiųjų susirinkimo jau seniai pageidauja Tarybų Sąjunga. Jam tačiau priešinasi Jungtinės Valstijos, Britanija ir Francūzija, būdamos prasiskolinusios Jungtinėms Valstijoms, turi šokti pagal mūsų vyriausybės muziką. Todėl neturime nei susirinkimo, nei susitarimo.

Bet anksčiau ar vėliau tie klausimai turės būti išspręsti. Didžiųjų valstybių žmonės privers savo vyriausybes ieškoti susitarimo. Amerikoje sentimentas už taiką žmonėse labai tvirtas. Jis dar nėra gerai organizuotas ir viešai pasireiškęs, bet tas faktas, kad pirmutinis susitarimas Korėjoje dėl sužeistų karo belaisvių šusilaukė tokio plataus užgyrimo, nedvejojanti parodė buvimą taikos sentimentu.

Kalbama, kad užbaigimas karo Korėjoje ir susitarimas dėl Tolimųjų Rytų atidarytų duris susikalbėjimui ir Europoje. Bet nereikėtų laukti nė tokio susitarimo dėl Azijos. Taikos reikalas nėra dalomas. Galima tuo pačiu kartu tartis ir susitarti visais taikos reikalais visame pasaulyje.

Todėl taikos ištroškusiame pasauliui bus sunku suprasti Jungtinių Valstybių apsigy-

ŠYPSENOS

Vedybų Sąjunga

"Jeigu tu toks, tai pasakyk, ką reiškia vedybos?" pyko žmona ant vyro, kuris, jos manymu, neatliko savo pareigų kaip reikiant.

"Vedybos reiškia dviejų asmenų unija, kurioje duokles moka vyras", atsakė vyras.

—o—

Perdaug Negerai

"Pasakyk man, kodėl tu dar nevedęs? Kiek aš žinau, tu ir Birbilaitė labai mylėtės."

"Aš padariau klaidą. Besigerindamas uošvei, pasakiau, kad ji nei kiek ne prasčiau atrodo už savo dukterį."

—o—

Svarai ir Tonos

Britas ir amerikonas lošė kortomis.

"Aš dedu visą svarą," sušuko britas, gavęs gerą kortą.

"Aš dedu svarą ir dar ant to visą toną", pridėjo amerikonas.

—o—

Netikri Vaikai

Vyras užėjo krautuvėn nupirkti lėlės mergaitei.

"Ta lėlė yra kaip tikras vaikučis. Kada paguldai — ji tuojaus užsimerkia", gyvė pardavėjas.

Žmogus pastovėjo momentą, o paskui pasakė:

"Tai mūsų visi vaikai netikri".

nimo sekretoriaus pono Wilsono misija Europoje. Jis ten nuvyko ir griežtai tvirtina, kad mūsų vyriausybė nė per nago juodumą neatleisianti ginklavimosi ir ginklavimo savo talkininkų. Jis užtikrina Vakarinę Vokietiją, Francūziją ir kitus Šiaurės Atlanto Sąjungos kraštus, kad jiems Amerikos militarinė parama nebus sumažinta. Jis sako, kad Sovietų taikos ofensyvą reikia pasitikti dar didesniu apsiginklavimu!

Aišku, kad Wilsonas kalba prezidento Eisenhowerio vardu. O tai reiškia, kad tokia yra mūsų vyriausybės politika. Bet mums atrodo, jog tai klaidinga politika. Ji negali vesti ir neveda prie taikos. — *Laisvė*.

SAULT STE MARIE, Ont. — Čia įvyko žaisli nelaimė. Namuose, kuriuos sunaikino ugnis, sudegė 8 vaikai. Penki iš jų buvo namo savininkų, kurie matė, kaip jų namas ir vaikai dega, bet negalėjo nieko padaryti, kad išgelbėtų juos.

Vyriausias iš jų buvo 14 metų amžiaus. Jie visi buvo susirinkę gimtadienio partijai.

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Taša)

Kaip sunku ir nesmagu, kad mes neturime vienos tarptautinės kalbos. Štai sėdžiu prieš labai maioniai išrodančius vyrą ir moterį, mus skiria tik trijų pėdų platumo stalas. Jie šypsosi ir kalba kažką į mane, sprendžiu, kad ispanų kalba, atsakau: "Ne compré ispaniola". Jie juokiasi ir kalba rodos prancūzų kalba, nes vartoja daugelį priežodžių: "le" ir "la". Atsakau: "Ze ne se pa", nesuprantu, tiek, mat, išmokau dirbdamas 1930-ais metais Beaufor aukso kasykloj, Kvebeko provincijoje. Gerai, kad į pagalbą atėjo čekų mergina, kuri klausė mane angliskai, ar noriu alaus ar arbatos su vakariene. Ji, pasirodė, kalbėjo ne vien čekų ir anglų, bet ir prancūzų ir ispanų kalbas. Ot, galvojau sau, kodėl gi aš negalėjau išmokyti keletą kalbų? Tiek laiko praleidau būdamas bedarbiu, galėjau sunaudoti tą laiką daug geriau, aš juk turiu du syk tiek metų amžiaus, kaip ši jauna čekė, galėjau išmokyti du syk tiek ir kalbų, kaip ji. Ot, prakeiktas apsilaidimas! Ir kelių minučių laikotarpį prabėgo vaizduotėje laikas, praleistas prieš stiklo alaus, prie kortų, arba skaitant bereikšmes knygas. Būčiau galėjęs išmokyti ką nors naudingesnio. Pasirodė, kad prieš mane sėdi meksikietė dainininkė, o šale jos Bolivijos delegatas nuo slavų kongreso, kuris mokėjo kalbėti ir rusų kalba. Tuomet daviau aš jam garo:

"Ar tu manai, kad ispanų kalba yra svarbesnė, kaip rusų? Kodėl nekalbėjai į mane rusiskai, aš suprantu nemažai, gal tu manai, gyvenimi Kristopo Kolumbo laikais?"

Nieko blogo neišėjo, pasi-juokėm visi, ir kiekvienas patvirtino mintį, kaip būtų reikalinga ir patogū, kad mes kiekvienas išmoktume tik dvi kalbas, savo tėvų ir vieną tarptautinę. Tas palengvintų ne vien susikalbėti, bet ir užtikrinti taiką.

Įvairių kalbų klegesė girdėjosi čekų žodžiai, kurių daug susideda iš priebalsių. Prieš mane buvo lėkštė su kepenų dešros ritualiais, lyg kad būtų atpjauti nuo lietuviško skilandžio, salotų ir kaž kokių kitų daržovių. Ne-lykdamas nieko sukirtau visa porciją ir keletą ruginės ir baltos duonos bandučių. Patebėjau, kad ant stalo nėra raikytos duonos, kaip kad Kanadoje. Šios mažos bandu-tes yra ekonomiškės, nesudžiūsta taip greitai.

Jau buvau besirengias pakilti nuo stalo, kaip graži čekų patarnautoja atnešė kitą lėkštę su kumpiu ir keptais

kiaušiniams. Maniau, kad ji padarė klaidą, bet klaida buvo mano, nes jie duoda po tris keturias įvairaus maisto lėkštes, gi aš prisikimšau save su pirmąja. Gerai sako senas lietuvių priežodis, "Sensiti ir mokiniasi, o kvailas numiršti". Žiūrėjau į įvairių kitų delegatų maistą ir keikiau patydomis Kanados ir Amerikos komercinę spaudą, kuri ir mane dalinai suklaidino, kad už "geležinės uždangos žmonės badu miršta". Rodos mama mokino, kad yra nemandagu pakilti nuo stalo, kol kiti yra dar nebaigę valgyti. Prieš mane, kaip ir prieš kiekvieną, stovi stiklas geltono alaus, kitiems jau pilna po antrą ir trečią, o aš ir pirmo dar nebaigiau. Mat, ant laivo persisaldęs, dar ir dabar jaučiuosi blogai. Sil-dau delnuose Pilsnerio prekę ir akimis vedžioju, ką įdomesnio pamatysiu. Ten ant sienos didelėmis raidėmis o-balsis: "Čekoslovakija, tai-kos šalis, sveikina delegatus į Žmonių Kongresą už Tai-ką".

Valgyklos patarnautojos visos moterys ar merginos, išskyrus vienintelį vyriškį, kuris prašo priduoti už maistą bilietėlius. "Mes turime priduoti atskaitą", aiškina jis. Didžiama svečių pakyla nuo stalų ir eina prie radio priimtuvo. Vieni klauso o-plokštelių, kiti žiūri į įvai-rius žurnalus, dar kiti apsupę mūsų perkalbėtojus, kurie duoda atsakymus į įvairius užklausimus.

Negaliu pasakyti, ar įdo-mūs klausimai, ar nuolatinė Olgos šypsena, patraukia te-rai ir mane. Kas nors iš sve-čių davė paklausimą apie tik-įvykusią Slanskio ir jo pa-gelbininkų bylą. Olga savo aiškiu balsu ir taisyklinga anglų kalba atsako:

"Teismas buvo viešas, prie-einamas visiems, kurie tuo į-domavosi. Buvo virš 30-ts korespondentų, atstovaujan-čių įvairius laikraščius, so-cialistinius ir komercinius iš-įvairių šalių. Mums, kurie sa-vo ausimis girdėjome, kaip pa-tys kriminalistai prisipaži-no prie kaltės ir neužginči-jami jų pačių draugų priro-dymai, nepalikio jokių abejo-nių, kad teismas išnešė tei-singą nuosprendį. Teisme buvo prirodyta, kad Slanskis ir jo sėbrai buvo finansuo-jami pravedimūi visokio ar-tymo mūsų fabrikų ir kenks-mingų planų iš Amerikos ir per Izraelio valstybę. Jūs, kanadiečiai, kurie sekate sa-vo spaudą, žinote, kad Ame-rika yra sudarius šimto mi-lijonų dolerių fondą, iš kurio yra samdomi žmogžudžiai ir

"Štai kas rašoma pačių a-

merikiečių laikraščiuose", ta-rė ji ir pasiėmus nuo stalo rodos savaitraštį "Nation" skaitė: "Meryland valstijos gubernatorius Theodore Mc-Keldin, kuris respublikonų konvencijoje nominavo gene-rolą Eisenhower į Amerikos prezidento vietą, davė pareiš-kimą New York mieste lap-kričio 26-tą dieną, kad Ei-senhowerio politika turės bū-ti, kad sukelti įvairius maiš-to veiksmus komunistinėse šalyse. Toki maistingi veiks-mai turėtų būti pusiau slap-čio būdo dabartiniu laikotar-piu, gerai nutaikinta bomba tinkamu laiku. Yra keletas būdų, kaip kenkti, kol laikas prinoks sukilimui". "Taip tai sakė Amerikos valdovų bal-sas, balsas, kuris stumia į karą ir kančias savo žmones, o kartu mėgina kankinti ir mus, kurie išnaudotojų jun-gą jau numetėm ant visados. Rytoj važiuodami pamatysi-te šimtus aukštų dūmtrauk-kių, pastatytų mūsų pačių rankomis prie naujų fabrikų. Kurie iš jūsų fiziniai darbi-ninkai, suprantate gerai, kiek darbo ir laiko reikia pa-statymui tik vieno kamino ūrbituvei, o pasamdytas sa-botažnikas gali sunaikinti tą visą triušą per keliolika minučių su to amerikoniško gubernatoriaus apraš o m a bomba. Buvo pas mus hitle-riai, kurie tarnavo fiure-riui, dabar tie patys vėl su-sirado naujus globėjus, to-kius, kaip minėtas gubernato-rius. Nelabai senai čia pat, Pragoje, mažam vaikučiui apipylė veidą vitrijoliu ant gatvės vien už tai, kad tas mažutis buvo sūnum vieno mūsų vadovaujančių draugų. Argi tai galima dovanoti to-kiems išsigimėliams? Slans-kis, jo sėbrai ir samdiniai, buvo surasti dėka mūsų pa-prastų ir nenūlstančių dar-bininkų, ir tinkamai nubaus-ti. Darbas be kenkėjų eis daug sparčiau, kad sustiprin-ti taiką ir pakelti visų dir-bančiųjų gyvenimo lygmalą".

Kuomet kanadiečiai ir ang-lų delegatai davinėjo klaus-i-mus vertėjams ir Čikagos duodamus atsakymus, ispa-nai, kiniečiai ir kitų šalių de-legatai vartė gausią iliust-ruotą literatūrą, aprašančią demokratines šalis ir Tary-bų Sąjungą. Kiti klausėsi Britanijos transliu o j a m ū naujienų, dar kiti rinkosi į-vairių kalbų plokšteles, ku-rių čia buvo keletas albumų. Delegatų atydą atkreipė skambus dainininkės balsas iš sekančio saliono. Per stik-lines duris matėsi šokančių-jų poros.

Mūsų jaunuolis Korėjos karo veteranas paklausė vertėjo, ar mes galime ten užėiti pasiklausyti koncerto,

ar gal reikalingi įžangos bi-
metai?

"Eikite, kur tik jums yra kas įdomu, mes labai nori-me, kad jūs matytumėt lais-vų žmonių gyvenimo kuo-daugiausiai. Jūs gal būt pa-vargę kelionėje, gal norėtu-mėt eiti pailsėti, bet tie ir jūs, kurie norite, mes turi-me jums teatro tikietus. O jei norite pamatyti kino, čia pat gretimai prie viešbučio, bet atminkite, kad rytoj de-vintą valandą jau turėsite apieisti mūsų sostinę ir vyk-ti į kongresą. Mes tikimės, kad visiems bus gauti leidimai įvažiuoti į Austriją".

Einame pažiūrėti, kaip čekoslovakai praleidžia vaka-rus. Gal būtų geriausia pama-tyti čia tas dainininkes ir šo-hikus. Užeiname. Daugybė didesnių ar mažesnių stalų, visi apsėsti daugiausiai jau-nimo ar viduramžių vyrų ir moterų. Vieni geria arbatą, kiti vyną. Tuščių stalų nesima-to. Ar pastebėję mūsų su-siglamžiusius apsilvilkimus, ar gal šiaip iš mandagumo, pakilo pora vyrų ir merginų nuo kėdžių ir prašė mus už-imti jų vietas. Sako: "Mes ei-sime pasisukti". Pasišaukėm vyno, bet aptarnautoja nela-bai norėjo iš mūsų priimt pi-nigus. Kampe ant scenos griežė šešios merginos ant į-vairių instrumentų, viena iš jų dainavo kažkokią slavų dainą su maionia, bet negir-dėta melodija. Balsas skam-tėjo, kaip profesionalės dai-nininkės. Baigus dainuoti, ar-tistė nusilenkė publikai, pa-sigirdo negausus rankų plo-jimas ir išrodė, kad plojame tik mes trys. Kiti gerdami atsisuko ir žiūrėjo į mūsų stalą. Artistės žiūrėjo, iš kur čia girdėsi aplodismentai.

"Gal pas juos nepriimta rankų plojimas?" klausė ma-nęs skulptorius. Kiekvienas jautėmės, kad gal pasielgėm netinkamai. Atsisukau į gre-timą stalę ir užklausiau ten sėdinčių dviejų vyrų:

"Kodėl niekas neploja, gal nepatiko daina, ar gal pas jus plojimas išėjęs iš ma-dos?"

Aukštas, šviesiais garbi-nuotais plaukais vyriškis šypsojosi žiūrėdamas į ma-ne ir prašė pakartoti klaus-i-mą, matomai mano čekoslo-vakiška kalba nebuvo jam suprantama. Rankomis ir žo-džiais paantrinau ką noriu žinoti. Jis pradėjo aiškinti, iš lėto:

"Mes čia užeiname ant dviejų trijų valandų kas va-karas, taip, kad mums ir dainos ir artistės yra kas-dieninis dalykas, o kita, jom už griežimą ir dainas apmo-ka gerai, kam dar joms ir ploti?"

Visai kitokios nuomonės buvo griežėjos ir daininin-kės, jos gaivų linkėjimu dėkojo mums už katutes, ir su pasitenkinimu griežė ir dainavo toliau, o kiek vėliau rankų plojimu pritarė mums

ir didžiama publikos. Atėjus pertraukai, artis-tės, eidamos ant arbatos, stabtelėjo prie mūsų stalelio ir dėkojo mums asmeniškai: "Žinote, artistams, ar bile kokiam darbe, yra malonu, kuomet matai, kad tavo pa-stangos visuomenei patin-ka."

Užklausiau jų, kaip ilgos darbo valandos, po kiek joms moka.

"Dirbame čia po keturias valandas kas vakaras, bet, aišku, praktikuojamės nau-jas kompozicijas po keletą valandų, taipgi. Mokestis vi-dutinis, gauname beveik du syk tiek, kaip patarnautojos prie stalų. Griežikėms moka po 5,300 kronų į mėnesį, o man 8,300", kalbėjo Zdenka Hadlova, orkestro vadovė. Toliau ji papasakojo, kaip ji pradėjo studijuoti muziką būdama 11-kos metų, kaip prie senoviškos tvarkos jos grieždavo kino teatruose, bet pasirodžius kalbiniams ju-džiams, jai ir jos tuolaikinei grupei teko būti be darbo il-gus metus.

"Tik dabar, įsistiprinus naujai tvarkai, mums, kaip ir visiems artistams, yra už-tikrintas darbas ant visados". Paklausiau, ar jos vi-suomet griežia Flora viešbu-tyje. Į tai ji atsakė, kad ne: "Mes nuolatos apsiekičiame vietomis". Rodos sakė, kad kas trys mėnesiai.

(Bus daugiau)

Sveikata

Rehabilitacija

Vitaminų pionieriai užsi-mojo plačiau. Jiems rūpėjo ne tik kad išgydyti visokias cheminio badavimo ligas ir negales. Jie panoro rehabili-tuoti tūkstančius buvusių su-krypėlių, sunykėlių, surūgė-lyių.

Paprastai juk su gydymu tokia istorija. Ar tai gydyto-jus pavieniui ar ligoninė — nie džiaugiasi, kad ligonis jau pavelka kojas, jau gali paeiti ir krutėt, — tai tu ir eik sau. Tu jau išgydytas. Taip ir užrašyta: ligonis pa-gerėjo.

Gerai. Pagerėt pagerėjo, bet jis dar ne visas krūvoj. Jis vis dar kito duonelę val-go. Pats užsidirbti dar nega-li. Vis dar apsunkena šeimy-ną, gimines, šelpimo organi-zacijos. Ko reikia — reikia ligonį pilnai atgauti, sustip-rinti, kad jis pajėgų dirbti ir užsidirbti. Reikia ligonį rehabilituoti, padėti jam įsi-kurdinti, įsisteigti. Ligonio įsikūrimas — tai siekis.

Cheminiai baduoliai, besi-gydydami, beedami vis ge-ryn ir tvirtyn, daug ką išmo-ko. Jie jau žino, kokio reikia maisto, žino būtinumą pro-teinų, mineralų ir visokių vi-taminų didelėmis dozėmis. Pilnai jau atsigavusiems ir sutvirtėjusiems daugiopų

Kic
Jis ats-
dio kalba
ni? Aš n-
deralė val-
sais vidut-
per metus
nas žmog
mano kalt-
no pareišk-
no man.
so jis.
pajamų į
\$117.00".
"Ar jūs r-
minutės r-
džiau jam
pakelį į d-
deralei vi-
per metus
digaretų.
jo panaši
ma tokiu
daro. "Se-
ki doler-
"Mano du
samoka į
tus!"
To žmo-
tūpiška. V-
apie kuri-
ri, ryšy s-
kad mes v-
Bet labai
nome, nie-
kiek vald-
Mes tikta-
skaudžiai
Kaip s-
vitaminų
maželiau,
Minimume
naup varto-
daugiau v-
vodo mirū-
nir abinė-
sėdi ant
kai neįsm-
nio bado l-
točiamas
gantinį ir
Ypač
gana žmo-
Dr.

Kiek Valdžia Paima iš Jūsų Taksais

(Iš Tim Buck Radio Kalbos Balandžio 18 dieną)

Jūs atsimenate mano radio kalbą praėjusį šeštadienį? Aš nurodžiau, kad federalė valdžia surenka taksais vidutiniškai virš \$1,200 per metus iš šeimos. Vienas žmogus, kuris girdėjo mano kalbą, nesutiko su mano pareiškimu. Jis paskambino man. "Jūs klystate", sakė jis. "Mano taksai nuo pajamų pernai buvo tik \$117.00". Aš paklausiau jį: "Ar jūs rūkote?" ir bėgyje minutės ar dviejų aš įrodžiau jam, kad, surūkant po pakelį į dieną, jis moka federali valdžiai virš \$75.00 per metus taksais tikrai ant cigaretų. Tada jis prakalbėjo panašiai, kaip ir dauguma tokiuose atsitikimuose daro. "Septyniasdešimt penki doleriai!" pasakė jis. "Mano du vaikai tokiu būdu sumoka po \$150.00 per metus!"

To žmogaus reakcija yra tipiška. Vienintelis dalykas, apie kurį mes visi esame tikri ryšy su taksais, yra tas, kad mes visi nemėgstame jų. Bet labai maži iš mūsų žinome, kiek mes sumokame, kiek valdžia paima iš mūsų. Mes tikrai žinome, kad jie skaudžiai užgauna mus.

kaip skaudžiai užgauna

vitaminų galima vartoti ir mažiau, bet nepermažai. Minimumo nepakanka. Geriau vartot bent kelis kartus daugiau vitaminų, negu parduoto minimalinė jų dozė. Minimalinė vadinasi vos nevos tūbi ant tvorės, vos išsilakstai neįsmukęs atgal į cheminio bado lūgyną, kad ir vartojamas geriausiai parinkta gamtinį maistą.

Ypač svarbų vitaminų gausa žmogų einant senyn.

Dr. J. J. Kaškiaučius

taksai tuos iš mūsų, kurių pajamos mažos, pailiustruoja pranešimas, paskelbtas dienraščiuose trys savaitės atgal, apie santykį tarp taksų ir algų automobilių industrijoje. Ar tikėsit, kad pernai bendrai ant automobilių taksais buvo išmokėta daugeliu tūkstančių dolerių daugiau, negu buvo išmokėta algomis visiems darbininkams automobilių industrijoje. Štai jums klasiškas pavyzdys, kaip taksai gali veikti kainas, kaip ir gamybos išlaidas.

Argumentas, kad "automobilius yra prabanga ir žmonės, kurie gali pirkti automobilių, gali sumokėti tokius taksus", yra nusenęs. Nes didelis skaičius, šimtai tūkstančių, žmonių šiandien negali apsieiti be automobiliu. Jeigu jūs esate vienas iš daugelio, kuriems reikėjo išsikelti gyventi į priemiesčius, jums nereikia argumentų šiuo klausimu.

Bet pavyzdys neturi būti aprubežiuotas automobiliais. Dalykas liečia didžiulį daiktų, kurie reikalingi jums ir jūsų šeimoms. Elektriniai namų įrankiai, kaip tosteriai, lygintuvai (prosai), šaldytuvai, kosmetikai, net tikietai į jūsų kino — vienu žodžiu, viskas aptaksuota. Jūs negalite įkišti rankos į kišenę neišėmę kiek nors dėl federalių taksų. Faktinai, tas išrodo panašų į bendrą idėją: versti žmones — tokius kaip jūs ir aš — mokėti vienkopus ar kitokius taksus kada tik jie perka ką nors. Blogiausia tas, kad tiek daug taksų slėgia tuos žmones, kurie turi mažas pajamas, o labai maži liečia žmones su didelėmis pajamomis.

Pardavimo taksai (sales

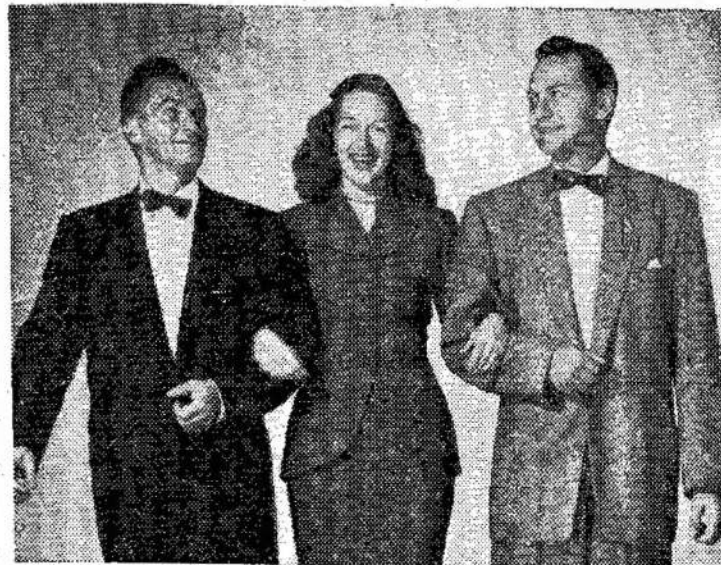
tax) be jokios abejonės yra blogiausias dalykas šiame reikale. Tai yra slėgiantis dalykas ir neteisingas. Pirmoj vietoj, už tai, kad federalė valdžia išrenka juos tokiu būdu, kuris skaudžiai liečia žmones. Taksai prasideda nuo gamintojo ir priidedami prie daikto kainos kiekviename laipsnyje, urmininkui, smulkiam pardavėjui ir vartotojui. Kol jūs ar aš nuperkame pečių ar žolės piovėją ar ką kitą, mes mokame pardavimo taksus ant pardavimo taksų, kurie jau buvo sumokėti. Tas pailiustruoja prispaudėjišką pardavimo taksų charakterį. Blogiau negu tas yra būdas, kuriuomi jis diskriminuoja. Jis taip sutvarkytas, kad juo mažiau žmogus pajamų turi, tuo didesnį nuosimtį iš jo paima pardavimo taksai.

Aš turiu mintyje sunkiai dirbančius jaunos žmones su trimis vaikais — vienas iš jų visai mažas, pačiame mūsų metropolitiniame Toronte. Tėvas uždirba \$49.00 per savaitę. Norint palaikyti stogą virš galvų, įskaitant apšildymą ir municipalinius taksus, jiems kainuoja \$80.00 per mėnesį. Tas palieka jiems \$31.00 į savaitę, su kuriais reikia išmaitinti ir apmokyti šeimą iš penkių, sumokėti du fėrus į darbą ir atgal. Jūs matote, kad aš neįskaitau medikalių išlaidų. Kada aš pasiteiravau apie juos, jauna motina atsakė: "Ne, Mr. Tim Buck, mes negalime sirgti!"

Dabar aš klausiu jus, kokį efektą daro taksai tai šeimai. Faktinai, taksai neleidžia jiems turėti ant savo stalo to maisto, kuris privalėtų būti. Ir ne vien taksai ant elektrinių įrankių ir kitų dalykų, kuriuos aš minėjau. Pardavimo taksai paima apie du dolerius iš šios šeimos mažų pajamų kiekvieną savaitę, nors jie perka tikrai pačius reikalingiausius daiktus. Štai kodėl aš sakau, kad pardavimo taksai yra blogi taksai, juos reikia panaikinti.

Dabar aš beveik girėsiu jus sakant, "Ką mes galime daryti?" Mano atsakymas yra, kad mes galime daug ką padaryti. Aš ir kiti Darbo Progresyvos Partijos kandidatai kreipiamės į visus kanadiečius ragindami reikalauti nuodugnai demokratizuoti mūsų taksų struktūrą. Taipgi mes raginame jus darbuotis, kad būtų išrinkta į atstovų rūmus ateinančiuose federaliuose rinkimuose kandidatai, kurie kovotų už tokį peržiūrėjimą.

Mes galėtume — ir tikrai taip padarytume — panaikinti pardavimo taksus. Mes

Gal kai kada klausėtės John Wayne ir Frank Shuster su dainininke Terry Dale.

galėtume — ir tikrai taip padarytume — sumažinti diskriminacinius aukštus taksus ant tabako, ypatinai baužiančius taksus ant cigarečių. Mes galėtume — ir tikrai taip padarytume — sumažinti žiauriausią taksų našatą ant visų namų ruošos reikmenų.

Kur valdžia gautų pinigų vieton šitų šaltinių? Pirmoj vietoj, aš nesutinku, kad federali valdžiai reikia tiek daug pajamų. Aš remiu savo argumentą tuo paprastu, bet labai svarbiu faktu, kad dabartinės valdžios pajamos taksais yra per pusę didesnės už paprastas išlaidas.

Toliau, jeigu didieji interesai būtinai nori išleisti 2 milijonus dolerių per metus dėl apsiginklavimo ir karo programos, tai žmonės turi moralę teisę, net moralę pareigą, reikalauti, kad valdžia taksuotų pelnus tų interesų finansavimui tos programos.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Buvęs torontietis, nuosirdus Liaudies Balso rėmėjas drg. A. Shultz, iš West Linn, Oregon, JAV., mums rašo: "Brangūs Draugai! Čia rasite čekį vertės \$20. Tai bus atnaujinimui mano prenumeratos ir dėl sustiprinimo Liaudies Balso. Aš ir mano žmona linkime Liaudies Bal-

programos. Juos čia matote su dainininke Terry Dale.

sui ilgiausių metų. A. ir D. Shultz."

Kitas buvęs torontietis, aną dieną visai netikėtai užėjęs į LB raštinę, pareiškė: "Tikiu, reikalinga Liaudies Balso parama. Štai dešimtkę jo paramai". Ir išsiskubino su reikalais pas savo senus pažįstamus bei draugus.

J. Sakal, Kapuskasing apylinkės miško darbininkas, atvykęs atostogoms Torontan, kaip visuomet taip ir šiuo kartu pridavė Liaudies Balso paramai \$5.00.

A. Ylienė, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Mikalauno \$1.00 aukų.

A. Galinaitis, Toronto, gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

M. Masys, Detroit, Mich., \$6.50;

K. Belunas, Detroit, Mich., \$1.50;

J. Webra, Cleceland, Ohio, 50 ct.;

D. Grina, Detroit, Mich., \$2.50;

S. Venckevičius, Port Arthur, Ont., \$2.00;

A. Bubelis, Port Arthur, Ont., \$1.00;

P. Ruplen, Canisville, Ont., \$2.00;

Geo. Kvetkauskas, Wilkes Barre, Pa., \$1.50.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balso, širdingai ačiū.

Administracija

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj Istodami i

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 15 iki GEGUZIO 15

Laikė Vajaus Istojimas Perpus Nupigintas

Draugija Gyvuoja nuo 1912 Metų

Turi apie 600 narių ir viršaus \$24,000 kapitalo

Savo Nariams Yra Išmokėjusi Virš \$70,000

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Dėl informacijų kreipkitės Draugijos Centro sekretoriaus adresu:

Ch. Narash, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą

Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauja

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St. Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST. Tel. LY. 8707

Montrealo Žinios

Vitaminas E Svarbus Nuq Sirdies Ligų

Sirdies ligų specialistas, Dr. Wilfrid E. Shute, neseniai čia kalbėdamas pareiškė, kad širdies stiprinimui, taipgi ir širdies ligų gydymui, svarbiausiu dalyku yra vitaminas E. O jo, sako jis, daugiausia yra grūdų lukštuose, bet nelaimė, duonkepiai keptami duoną, ypač baltą, visus lukštus numeta ir kartu su tuo sunaikina apie 90 procentų alpha tocopherol — vitamino E — ką žmogus kiekvieną dieną galėtų sunaudoti.

Sirdies liga, kaip dabar yra visiems gerai žinoma, daugiausia žmonių numarina ir todėl, šiosirdies ligų specialisto patarimu, kiekvienas žmogus turėtų suvartoti kuo daugiausiai vitamino E.

Burnside Gatvė Kainuos Apie \$11 1/2 Milijono

Miestas galutinai nutarė praplatinti Burnside gatvę, nuo Guy iki Bleury. Gatvė turės 80 pėdų pločio, ir visas projektas, įskaitant ir namų nugriovimui užpirkimą, kainuos apie \$11,495,000.

Tuoju Pradės Sodų Plėtimo Darbą

Montrealo miestas dabar-

tinu laiku turi 140 sodų ir sodelių, bet ir tie ne visi tinkamai sutvarkyti, paruošti. Juose tėra tik 111 žaislo vietovių. Juos aptarnauja apie 500 miesto samdomų darbininkų, vyrų ir moterų.

Augant miesto gyventojų skaičiui, sodų, žaislų ir poilsio vietų kai kuriose miesto dalyse, ypač tirštai apgyventose, jaučiama didelis trūkumas. Todėl miestas planuoja, jei viskas eis gerai, tuoju pradėti darbą naujų sodų įsteigimui ir pagerinimui esančių.

Demonstruota "Šarviniai" Miškų Darbininkams Apavai

Čia laikytoj medžio ir popierio išdirbimo konvencijoje, tarp kitko, delegatams buvo demonstruota-parodyta ruošiami ateities batai miškų darbininkams, šarvuoti, kuriuos avint darbininkai galės būti apsaugoti nuo susižeidimo kojų. Batai pagaminti iš tankiai suastų nylon siūlų. Tai tokios pat medžiagos, iš kurios gaminami kamžūliai apsaugojimui nuo kulčių. Sakoma, ateityje tokia pat medžiaga galės būti naudojama žiurkštams dėl darbininkų, kurie dirba dar su aštriais peiliais ar ki-

tais lengvai žalojančiais kūną įrankiais.

Konvencijoje taipgi buvo parodyta lengvai plaukiojanti žiponai, kurie gali išlaikyti žmogų virš vandens. Tokie žiponai galės tarnauti darbininkams, kurie dirba prie plukdymo medžių upėmis.

Puikiai Atžymėtas MLSDDP Sidabrinis Jubiliejus

Didžioji Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija šiais metais švenčia 25-kių metų sukaktuves nuo jos įsisteigimo. Tam tikslui, balandžio 18 d. buvo surengtas Sidabrinio Jubilėjaus Balius. Ir reikia pasakyti, stebint iš šalies, balius visais atžvilgiais puikiai pavykęs. Nors salė, kaip teko girdėti iš rengėjų, buvo išreduota didžiausia, kokią buvo galima gauti Montreale, bet vietos visvien buvo mažai. Dalyvavo arti 500 žmonių. Vargiai Montrealo lietuvių istorijoje yra įvykęs toks skaitlingas ir pasekmingas sambūris.

Viena ypatybė, tačiau, šio laikraščio korespondentui krito į akį, būtent, kad pirmieji Draugijos nariai, jos steigėjai ir budavotojai, kurie ir dabar tebėra nariais ir dalyvavo šiame baliuje, nebuvo pakviesti ant scenos prieš publiką, jų garbei pasirodyti, arba kai kurie dar ir tarti vieną kitą žodį. Beabejo, korespondentas tiki, kad valdyba ir rengėjai nepadarė to blogais sumetimais ar ignoruodami pirmuosius Draugijos narius. Matomai įvykęs paprastas neapsižiūrėjimas. Dėja, jei tas būtų buvę padaryta, būtų susidaręs daug pilnesnis Sidabrinio Jubilėjaus vaizdas.

Kita viskas, bendrai imant, tai valdybos ir rengimo komisijos, kaip toks didelis parengimas, buvo gerai priuoštas, viskas sutvarkyta. Ypatingai didelis kreditas šeiminkams už gerą vaišių prirengimą ir, abiejiems, kaip šeiminkams, taip ir šeiminkams, už gerą, tokiam žmonių susikimšime, aptarnavimą svečių. O labiausiai už viską, tai narių ir bendrai svečių parodyta puiki kooperacija. Neįvyko nė mažiausių nesusipratimų. Prie geros muzikos ir vaišių, linksmi praleido vakarą, visi ir visos geram ūpe išsiskirstė namo.

Taruškiene Irgi Kalifornijoje

Verdunietė Teosė Taruškiene, šale kitų minėtų lietuvių pirmiau, irgi yra išvažiavusi į Kaliforniją, ilgesniam poilsui. Neteko patirti kada ji planuoja sugrįžti.

Serga

Ona Pranevičienė sunkiai susirgusi. Gydytojo priežiūroje, gydosi namie. Leonas Sinkevičius buvo susirgęs. Kurį laiką gulėjo

Queen's Elizabeth ligoninėje. Dabar jau randasi namie. Klemensas Čekaitis buvo

sunkiai susirgęs flu liga. Nellie Labūnaitė aplaikė (Pabaiga ant 9 puslp.)

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
 PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi
 Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
 Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN
 Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
 Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
 Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
 Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
 Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
 Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
 816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
 Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.
 20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679
 VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
 Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
 MINOR REPAIRS.
 RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
 FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam. (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau. išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135
 Telefoną Atsako Lietuvaiti

Savininkai:

Watulaitis, G. Kriaunė
 liūtas, A. Majauskas

Geriau je, kuriu savo vaik nas au kaulus, nas pada didelį žve mo kaln bangžuvė pienu; ta nėjiska k Piene vaikui re balai, cu druskos. ja ant pi čių lašeli yra lengv pamažu i daro sluv grietinę i sviestu. lėliai be ir tokiu vandens. Galima įpylus gr darius j ilgą laik

Kodėl Pi

Kuome ną ar dv galima s kelias se pieną tr pasirody Varški mas. Bal ti piene, vandenį simaišo s siskiria, vim riebi Bet, j nededa r kodėl jis Nekur kad mie yra ore.

MONTR

(Atke vidurių randasi l goninėje

Mirė

Balan General nie Mary 38 m. a per St. Cote de

Taipgi rė Ville tojas, sulaukęs Paliko n daleną pavičiūt Margare sūnų Jol

O bal velionies žmona (kiūtė), amžiaus Juodv ti per š čia, Cote se.

Pietūs Butelyje

Rašo M. Ilmas

Geriausiu maistu pasaulyje, kuriuomi žvėrys maitina savo vaikus, yra pienas. Pienas augina muskulus, odą, kaulus, nagus ir dantis. Pienas padaro iš bejėgio liūtuko didelį žvėrį, nuo kurio riksmo kalnai dreba. Didžioji bangžuvė taipgi maitinama pienu; taip pat ir mažutė ginejiška kiaulaitė.

Piene randasi viskas, ko vaikui reikia — vanduo, riebalai, cukrus, baltiniai ir druskos. Riebalai plūdurioja ant pieno pavidale mažųjų lašelių. Kadangi riebalai yra lengvesni už vandenį, jie pamažu iškyla į viršų ir sudaro sluoksnį grietinės. Šią grietinę maišant, ji pavirsta sviestu. Maži riebalų gumulėliai bemašant susijungia ir tokiu būdu išsiskiria iš vandens.

Galima pasidaryti sviestą įpylus grietinę į butelį, uždarius jį gerai ir kratant jį ilgą laiką.

Kodėl Pienas Surūgsta?

Kuomet pienas pastovi dieną ar dvi, jis surūgsta. Bet galima surauginti pieną per kelias sekundes. Tik įpilk į pieną truputį acto. Tuojaus pasirodys varškė.

Varškė yra pieno baltimas. Baltiniai būna išskirti piene, kaip kad ir cukrus vandenyje. Kai tik rūgštis susimaišo su pienu, varškė išsiskiria, pasiūdamas su savim riebalus.

Bet, jūs sakysite, niekas nededą rūgštis į pieną. Tad kodėl jis surūgsta?

Nekurios bakterijos, kaip kad mielių, kurių visuomet yra ore, yra tos kaltininkės.

MONTREALO ŽINIOS

(Atkelta nuo 8 pusl.)
vidurių operaciją. Ligonė randasi Dr. Rabinovičiaus ligoninėje.

Mirė

Balandžio 21 d., Western General ligoninėje, mirė Annie Mary Petrutis, sulaukusi 38 m. amžiaus. Palaidota per St. Gabriel's bažnyčią, Cote des Neiges kapinėse.
Taipgi balandžio 21 d., mirė Ville Emord senas gyventojas, Jonas Antanavičius, sulaukęs 75 metų amžiaus. Paliko nuliūdime žmoną Mag daleną Antanavičienę (Karpavičiūtę), tris dukteris, Margaret, Julia ir Helen ir sūnų John.

O balandžio 22 d., mirė velionis Stasio Butkaus žmona Ona Butkienė (Griškiūtė), sulaukusi 68 metų amžiaus.

Juodviejų lavonai palaidoti per šv. Kazimiero bažnyčią, Cote des Neiges kapinėse.

Kuomet jos patenka į pieną, jos pradeda savo darbą — paverčia cukrų į pienišką rūgštį. O ta rūgštis verčia pieną varškė. Norint, kad pienas nesurūgtų, reikia jį užvirinti. Virinimas užmuša bakterijas. Kartais pienas pavirsta varškė beverdant. Tas atsitinka už tai, kad bakterijos piene jau yra atlikusios savo darbą ir paverčiusios jį rūgštį.

Skylės Sūryje

Jei suraugintas pienas laikomas ilgą laiką sklepe, bakterijos per ilgą laiką paverčia jį sūriu. Skylės sūryje yra tos pačios, kaip ir duonoje. Jas padaro angliadario dioksidas. Iš kur jis atsiranda? Bakterijos pagamina jį.

Sūris išsilaiko ilgai už tai, kad jis turi iš lauko plutele, kuri neleidžia išdžiūti ir saugoja nuo bakterijų.

Sakoma, kad Šveicarijoje yra paprotis padaryti didelį sūrį vaikui užgimus, išspausinti jame vaiko vardą ir gimimo datą. Kiekvieną gimtadienį tas sūris padedamas ant stalo. Sūris lydi savininką nuo lopšio iki grabo. Mirdamas jo savininkas palieka jį savo vaikams.

Šveicarų laikraščiai įdėjo istoriją sūrio, kuris buvo 120 metų senumo. Tas "senelis" sūris buvo supiaustytas ir suvalgytas visai nesenai. Ir, sakoma, jis buvo gana skanus.

Avių Smegenys Kaip Gyduolė Nuo Kraujagyslių Sukietėjimo

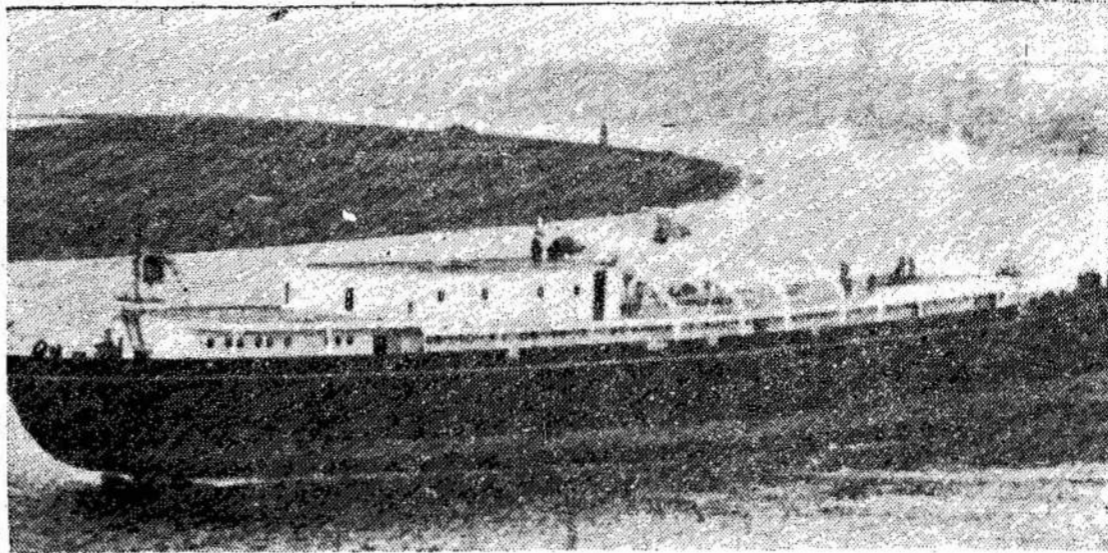
Daugelis gydytojų nužiūri, kad cholesterol kietina arterines kraujagysles ir didina kraujo spaudimą taip, kad kraujas gali pratrūkti net į galvos smegenis.

Cholesterolis yra riebalinė medžiaga, esama tokiuose valgiuose, kaip kiaušiniai, pienas ir gyvuliniai riebalai. Kepenų (arba jagnų) cheminė veikla taip pat gali gaminti cholesterolį.

Cholesterolis kimba prie arterijų vidurinių sienelių ir susikaupdamas varžo kraujo apytaką. Gydytojai todėl jau nuo seniai ieško būdų, kaip sumažinti cholesterolio kiekį kūne.
Chicago Universiteto medicinos profesorai Robertas Gordon, S. C. Kraft ir kiti pastaruoju metu surado, kad jeigu vištoms duodama lesti gyvulių smegenų, tatau mažia cholesterolio kiekį vištų kraujyje.

Toms vištoms buvo į lesalą įmaišoma avių smegenų, sudžiovintų ir į miltelius sumulkinčių.

Kai kurios vištos buvo tyčia maitinamos lesalais, turinčiais daug cholesterolio.

Nauja britų karališka jachta, kurios pastatymas kainavo \$6,000,000. Ji čia matoma

Clyde upėje po "apkrickštijimo". Ji yra 413 pėdų ilgio, 5,000 tonų svorio ir galės plaukti iki 21 mazgo per vandens plotą. Ji vadinama "plaukiojančiu palociumi".

Bet primaišius gana smegenų, tai cholesterolis beveik nedaugėjo jų kraujyje. O pas kitas vištas, negaunančias avių smegenų, dikčiai pakilo cholesterolio kiekis.

Gerai palesinus vištas avių smegenų milteliais, tatau apstabdė cholesterolio daugėjimą per penketą savaitę. Sumažėja cholesterolio kaupimasis ant kraujagyslių vidurinių sienelių.

Manoma, kad smegenų chemikalai, kaip kad frenosinas bei kiti, perdirba cholesterolį į skirtingą medžiagą, kurią viduriniai tuomet pašalina su išmatomis.

Gyvulių smegenys jau buvo bandomos kaip gyduolė ir žmonėms, turintiems sukietėjusias kraujagysles.

Vieni gydytojai sako, kad smegenys mažina cholesterolio kiekį arterinėse žmonių kraujagyslėse. Kiti tvirtina, jog trūksta tam tikrų įrodytų.

Bet, manoma, dar permažai buvo duota tiems ligoniams avių smegenų. Naujuosiuose bandymuose bus duodama daug daugiau. Galų gale, bus patirta, ar gyvulių smegenys gali tarnauti kaip gyduolė žmonėms nuo arterijų sukietėjimo.

N. M.

Iš Sūnų ir Dukterų KLSP Draugijos Centro Komiteto Raštinės

Centro Komiteto tarimu, važaus laikas prašginamas iki birželio mėnesio pabaigos, 1953 m.

Vajus už gavimą naujų narių pradeda įsijudinti: 1-mos kuopos vartininkai J. Shinkunas ir J. Mileris jau pridavė kuopos susirinkime užpildytas tris aplikacijas, pabrėždami, kad tai tik pradžia, ir pasižadėjo darbuotis toliau kiek galimybės leis. Reikia tikėtis, kad jie savo prizadą išpildys. Tai tik du vartininkai, o jų 1-moje kuopoje yra gražūs būrys ir reikia tikėtis, kad kiti vartininkai paseks pirmuosius.

Iš kitų kuopų dar neteko patirti, kaip važaus dalykai

Laiškas iš Šteitų

Rašo Dėdė Vincas

Dėdė Vincas mislina, kad jūs, kanadiečiai, šteitiečius dar toli gražu nedašiviję. Skaitydami mūs mėnesinius žurnalus, kur nuo visokių liūčių pilsų apgarsinimų jums net akys pradeda raibti, manote, kad šteitietis be pilsų nė savo nosies nusišnypšti nemoka.

Pilsai nuo galvos skaudėjimo, pilsai nuo pilvo sukliurimo, pilsai nuo trumparegystės, pilsai nuo dantų iškirijimo, pilsai nuo suriebėjimo, pilsai nuo perdaug duonvabalių ir pilsai, kad bent viena duonvabalių pilsas importuotų. Tik pirk, ryk piles, o jos "žinos" kur randasi triubelis bei ko pilių ryjikas nori.

Gi pilėms ant kulnų lipa beibių čiepai: čiepai nuo skarlatinos, čiepai nuo kokliušo, čiepai nuo šalčio pagavimo, čiepai nuo šienligės — čiepas ant čiepo ir čiepe čiepas. Ot, rodos, kiek čia trūksta iki mūs daktarai išras vieną, didelį čiepą nuo mirties ir šteitietis galės špygą parodyti pačiai Juozapato pakalnei! Vieni graboriai turės eiti šunims šeko pjaut, o kitus, kurie neištiki, išdeportuosime ten, iš kur jų tėvų tėvai į šteitus atsidangino, bet...

Nepatarčiau jums, broliai kanadiečiai, kad pradėtumėt ryti mūsų pilsus, kaip mes kad ryjame, ar vežti savo beibes į šteitus čiepyti nuo visokių kvarabų. Nes, nepaisi,

stovi, nors yra žinoma, kad darbas yra vedamas. Laukiame naujų darbuotojų vartininkų eilėse.

Einant nominacijoms centro komitetan 1954-1955 metais, kuopoms yra išsiuntinėta nominacijų blankos, kurias prašome užpildyti nominuojant kandidatus, o ne gražinti tuščias, kaip paprastai būdavo daroma paliekant 1-mai ir 2-rai kuopoms nominacijas praveisti.

Ch. Narush
C. K. Sekr.

sant jokių čiepų bei pilsų, mūsų beibe, dar tik lopšyje tebegulinčiam ir savo kojos nykštį tebežindančiam, akių daktaras jau akinius ant ausiukių užkabina. Tik spėjo išdygti pirmieji dantukai, jau ir pradeda kirmyti. Kas daryti? Ogi nešk beibe pas dantistą, kad išlupinėtų sukirmijusius dantis, jų vieton įdėtų dirbtinus ir užmokėk dantistui už patarnavimą, kad net apsiverksi išeidamas.

O jeigu jau paaugęjęs jaunuolis ar jaunuolė apsirgs bent viena iš tų ligų, nuo kurių jis ar ji buvo jau įciepyti, tai vėl čiepyk ir, suprantama, sauso niekas neklauso. Gi kad išeitum su geresniu ūpu iš daktaro kabineto, magaryčioms dar gausi visokių pilsų po sauja.

O kaip su pačiais pilsų ryjikaiis? Juo daugiau, ypač mūsų moterėlės, suryje pilsų, tuo dažniau joms tenka gulti ant operacijos stalo — kylys kylį varo, o šlėga (vėžys) visus.

Bet čia jūsų Dėdė Vincas kalbėjo tik apie tuos šteitietčius, kurie turi pinigų ir pilėms nusipirkti ir už visokius patarnavimus daktarams užsimokėti. Kaip savo amžius ilgina tie, kurie nę galą su galu nesumezga? Didieji vyrai tokiais "mažmožiais" galvų sau nekvāršina. Neturi pinigų, nesizenyk. Neturi pinigų bent penkdešimkę paklot ligonbučiui ir niekas neužgarantuos, kad bus užmokėta už operaciją, viena dūšele danguj bus daugiau.

Kada mūsų didžiosios galvos neriasi iš kailio, kad tik daugiau draugų sau prisipirkus, tai ant paprastų piliečių reikalų joms tik ranka numot. Ir kam čia apie tai rūpintis? Juk ant tos dievo dovanos (naujagimių), kaip šteitai stovi, dipresijos dar nėra buvę ir, galima daleisti, kad greitai nebus.

Tai tokios, kaimynėliai, pas muš tokelės.

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

Jis nutilo. Tylėjo ir Bertis. Lansje susigriebė: juk ne politinių debatų aš čia atėjau... Mano reikalas jis nepasakė nė žodžio. Gal taip geriau — ką jis galėtų pasakyti? Teks dirbti su tuo Rua... Lansje pakilo. Bertis jį sulaukė:

— Mes nebaigėm kalbos... Sugrįšime prie "Roš-ene". Kokią jūs numatote rasti išieiti?

— Nežinau. Aš norėjau parduoti "Zeliot", tačiau to nepakanka. Be to, aš neturiu moralės teisės savo nuožniura tvarkyti Marseliną turto. Atvirai kalbant, aš nematau išieities.

Jam pasirodė, kad jis blogai nugirdo, — Bertis tarė:

— Čia kaip tik yra išieitis. Aš esu pasirėngęs jums padėti ir be jokių jūsų įsipareigojimų. Iš draugiškumo.

Abiem rankom Lansje sučiupo šaltą pailgą Bertis ranką ir ilgai jos nepaleido. Tą minutę jis net negalvojo apie "Roš-ene", jį sujaudino, sužavėjo Bertis gestas. O sako, esą Prancūzija išsigimusi, girdi, jau nebėra nei ištikimų žmonių nei nuosirdžių draugų!

Leo Alperis atsargiai paklausė Marseliną, kaip vyro sveikata. Jai dar nesukumbai atsakyti, į svetainę linksmai juokdamasis įėjo Lansje.

— Pagaliau! Aš jau mažiau, kad tu niekada nebeatvažiuosi... Bet tu puikiai atrodi. Štai ką reiškia gimtasis oras... Nors, mano manymu, tu daugiau prancūzas nei visi prancūzai, drauge sudėjus. Tu patenkintas kelione? Tur būt, tai nuostabi šalis. Aš čia susibūliau su vienu rusų inžinierium. Labai subtili natūra. Aš jam parodžiau savo miniatiūrų kolekciją, ir, įsivaizduok sau, jis iš karto pastebėjo pačią vertingiausią, tu, be abejo, atsimeni damą žaliu kapišonu. Fanatikas ir kartu švelnus, tiesiog mandagus žmogus. Stebuklų šalis! Kodėl tu nepasakoji? Ką tu ten matei?

— Visko iškart neišpasakosi. Mačiau brolių. Taip pat fanatikas, čia tu teisingai pasakei. Simpatingas, darbštus be galo. Turi gražią žmoną, dukrelę. Ir vis dėlto fanatikas. Mūsų nesupranta, net nenori suprasti... Bet kodėl tu, Morisai, nekalmi, kas čia įvyko?

— Lui — aviacijos jaunesnysis leitenantas. Vaikas laimingas. Mane tatau labai džiugina, ypač dabar... O šiaip jokių pasikeitimų... Paratęs nustebusį Alperio veidą, jis ėmė juoktis:

— Nepyk, Leo, aš pamiršau pasakyti, kas svarbiausia — viskas susitvarkė. Tai beveik kaip rytų pasaka — Bertis padėjo. Ir be jokių įpareigojimų, iš draugiškumo.

— Keista. Aš jį mažai tepažįstu, bet visi sako, kad jis sausokas žmogus.

— Tai todėl, kad jo logika pritrūkusi. Jis man irodė, visų pirma, kad "Roš-ene" betinka laužui, ir aš, Morisas Lansje, atgyvenau savo amžių; antra, kad visa Prancūzija panaši į mane ir kad mums greit galas, todėl kad amerikiečiai ir rusai dirba, vokiečiai ginkluojasi, o mes sėdim kavinėse, geriam aperityvą ir koliojame valdžią. Aš tau pasakysiu, kas yra Bertis — jis geriausias žmogutis, kuris dedasi esąs žmogėdra. Jis mėgsta paradoksus.

— Ne kokie čia paradoksai. Mūsų su tavim tikrai esame senoviški. Pasivažinėjęs po Europą, aš tai pajutau. Juk tu žinai, kaip aš leidau gyvenimą — kvailiojau, terliojau popierių, svajojau dievai žino ką. Kaip ir tėvas... Tu beveik taip pat — eilėraščių, kolekcijos, vakarienės. O ten — ne keistuoliai... Ten greičiau matematikai. Ko mudviem su tavim trūksta, nagi, kalbėkime atvirai? Truputį pinigų ir daug ramybės. Bijau, bet ar ne Bertis tik bus teisus — atims iš mūsų ir pinigėlius, ir ramybę.

— Komunistai? — Nežinau... Gal būt, vokiečiai. Lošimas vyksta didelės ir stambus, o mudu su tavim smulkūs žetonėliai. Rusai mane taip nutėikė, kad aš nugąsdinau Leontiną. Ji mane sutiko malonia naujiena — mūsų namelis Bidare veik pastatytas, rudenį bus galima važiuoti. O aš jai atsakiau: "Gerai, jei sulauksim rudens". Kvaila, juo labiau, kad pastaruju metu ji nervinga... Klausyk, Morisai, jūs būtina turite atvažiuoti į Bidarą. Tai paprastas namiūkštis, baskų stiliaus — prie pat jūros.

Jis papasakojo apie Bidarą. Paskui Lansje papasakojo apie naująją Kokto pjese. Paskui juodu gerė vermutą su selteriu ir šypsojosi, daugiau nebeprisimindami Bertis kranksėjimų.

Vakare Lansje kalbėjo Marselinai:

— Dar vakar aš norėjau tau pasakyti... Viena sąlyga — niekam nė žodžio! Piginis man davė Bertis, iš draugiškumo — taip jis pats pasakė. Jis mane labai supykino savo samprotavimais, bet vis dėlto jis taurus žmogus. Jis labiau prancūzas, nei pats mano. Tik maldauju ta-

ve — neprasitark, aš jam pažadėjau, kad tai paliks tarp mūsų. Ir Mado nepasakok...

Vyro pasakojimą Marselina išklaušė abejingai, po to, kai vyras jai pasakė nutraukęs ryšius su Rua, ji nebesidomėjo "Raš-ene" reikalais. Ji pasinėrė į savo mintis.

— Kuriam galui staiga aš imsiu pasakot Mado tavo reikalus? Su ja dabar iš viso sunku kalbėti...

Lansje sujudo:

— Kas jai? Serga?

— Ne, neserga... Nežinau... Jos tokia nuotaika.

— O ar tu ją klausei?

— Aš tau sakau — ji tyli. Kai paklausiau, pasakė, kad nieko nėra...

Kažkodėl Marselina prisiminė savo jaunystę, vasaros naktį, kada, lietuvi kaip iš kibiro pilant, apsilvikius ilgiais šeimininkės drabužiais, ji bėgo pas Morisą. O Lansje nusirengė, užsuko laikrodį ir, saldžiai žiovaudamas, ėmė raminti žmoną:

— Tu, Marselina, be reikalo sau gadini nuotaiką. Na, kas gali Mado ištikti? Nuo tokių sąmyšių, kokių aš turėjau, ji, dėkui dievui, apdrausta. Juk ji dar mergytė... Vadinasi, arba įsimylėjo, arba su kuo nors susipyko, arba jai nepavyko peizažas, ir ji nusiminė, kad negabi. Lengvas bangavimas, ir tiek. Šiandien liūdna, rytoj pralinksms. Jos metuose visa da atrodo, jog daug esama debesų, bet audrų nebūna. Audros ateina vėliau, kai žmogus pagaliau ima trokšti ramybės. Marselina, mudu su tavim išgyvenom gražų gyvenimą, ir dabar mums tikra bobų vasara. Kad tik nebūtų audros!

— — —
Rožė Samba tvarkė dirbtuvę; jis tatau darė nevykusiai, sukūle dubenėlį, dažais ištepėlojo sofą, o paskui, sudrėkinęs terpentinu kojine, įnirtingai trynė apmušalus, dulkes sušlavė po ta pačia sofa, kuri buvo vienintelis baldas, jei neskaityti pernelyg aukšto, visokių šlamštu užkrauto stalo ir taburetės. Dulkes tvirtu šarvu dengė drobes, lentynas, ant vinelių kabojušius senus drabužius. Samba kažkodėl atsargiai nupūtė nuo sofos pūkelį ir susijuokė. Kvaila — tartum senoj melodramoj: dailininkas laukia princesės...

Nustebęs jis apžvelgė dirbtuvę, lyg anksčiau nebūtų pastebėjęs, kur gyvenęs; o čia jis išgyveno daugelį metų, pažinojo kiekvieną dėmelę ant sienos; šios dėmelės kartais jį džiugindavo, kartais pykindavo, kai jam tekdavo modelį sodinti ant taburetės ir siena atgydavo arba tartum užsispyrus atrodydavo tuščia vieta. Tačiau dabar, apžvelgęs dirbtuvę, jis susimąstė dėl savo gyvenimo — koks jis neįtikėtinas, užleistas, tuščias! Jis nesukūrė šeimos kaip kiti, neturi ką puo-

selėti, o ir juo niekas nesirūpina. Kodėl taip įvyko?.. Juk ne dėl vidinio šaltumo — jis buvo švelnios, prierašios širdies, ne dėl paniekos banaliai kasdienybei — tereikėjo tik pažvelgti į Samba ir būdavo aišku — tai ne asketas; jis buvo aukštas, pekingas, linkęs storėti, ir juodesiai jo buvo platus, toki, jog, jam kur nors įėjus, iškart pasidarydavo ankšta, tarytum savo buvimu jis pripildydavo pasaulį; valgė jis lėtai, pasigardžiuodamas, o juokėsi garsiai. Jei jis tebebuvo vienišas, tai tik todėl, kad viena aistra išstumėdavo visas kitas — taip karštai, ligi užsimiršimo, jis mylėjo meną, taip niekino turtą ir garbę, taip realiai jis gyveno kitu, išgalvotu gyvenimu.

Prieš daugelį metų jis pamilo, rodėsi, stipriai; merginai jis taip pat patiko; draugai jau siūlėsi į vestuves. Tačiau vestuvės neįvyko, ir viskas nutrūko dėl to, kad jis tuo metu piešė kitos moters paveikslą, negalėjo atsiitraukti nuo jos rudų plaukų ir pernelyg baltos odos, nenuėidavo į pasimatymus ir susilaukė to, kad mylimoji susirado kitą. Jis visą naktį krintosi, klausė save, kaip tatau galėjo įvykti, o rytą pradėjo naują portretą tos, rudosios, kurios sieloje ėmė neapkęsti.

Paryžiaus meniniai sluoksniai jį pažinojo kaip rimtą ir savitą meistrą, tačiau plačiai jai publikai jis nebuvo žinomas, — jis nesivaikė pasisekimo, ne artyn nesileisdavo kritikų, be to, dirbo pernelyg lėtai, kad galėtų įstrigti parodų lankytojų atmintin. Retkarčiais savo mintimis jis pasidalindavo su Mado, sakydamas: "Tik jūs negalvokit, kad menininkas vaizduoja pasaulį taip, kaip jį mato, kad reikia įamžinti savo pojūčius. Ne, Mado, menininkas — visų pirma, filosofas. Neraukite jį kaktos, jūs taip pat turite tapti filosofu, spalvos padaro mūsų mintis konkrečias. Žiūrėdami į pasaulį, mes jį studijuojame, suprasminame ir duodame ne tikrovės atvaizdą, o kažką, kas nauja. Žinoma, Graikijos skulptoriai lipdė savo amžininkus, gyveno jų ičėjomis, jų prietarais, o juk jie sukūrė naują marmuro padermę. Gal būt, Platonas paseno, Afroditės statula nepaseno ir negali pasenti... Supraskite jį, mes pasaulį ne atvaizduojam, mes jį apgyvendinam..."

Samba tartum nepastebėdavo tų pilietinių audrų, kurios tais metais sukrėsdavo Paryžių. Kartais nustebęs jis klausdavo pirmą pasitaikiusį: "Kas čia šaudo?" arba "Kodėl streikuoja?"

Kartą pas jį atėjo Ležanas, pasakojo, kad Prancūzijoje vyksta slapta karas, jei ne šiandien, tai rytoj jis

persimesias į gatvę, Samba turįs pasirinkti, kur jo vieta. Samba atidžiai išklaušė, o paskui ėmė rodyti Ležanui paskutiniusius savo darbus.

— Puiki tapyba. Tačiau aš su tavim kalbėjau apie tautos likimą.

— Aš kaip tik apie tai ir galvoju. Mano manymu, tapyba, kuri domisi kuo kitu, ne tapyba, o drapiruotė. Greičiausiai, aš darau tą pat, ką ir tu, tik kitaip. Aš visų pirma dailininkas... O jei prieš iki peštynių, kas žino...

Jis buvo Mado sąžinė, iš "Korbej" blizgesio ir menkystės ji veržėsi į jį. Ji jautė, kokia šito žmogaus širdis, jam ji patikėdavo visus savo sielos negandus. Bet kartais ji pati save klausdavo: ar jis girdi, ką aš sakau, ar galvoja, jog būtų gera nutapyti mane šiais drabužiais?

Ar Mado galėjo įspėti, kad tik ji viena tegali atitraukti Samba mintis nuo tapybos. Jis pats neseniai tik suprato, kokią vietą ji užima jo gyvenime. Jis ją pažinojo, kai ji buvo dar mergaitė, kai ji lankė koledžą, jį domino jos pirmieji tapybiniai etudai... Jo jausmas brenėdama pamažu, kažkaip jam neteko matyti Mado kelis mėnesius, — Lansje gyveno "Zeliot", — gyvenimas jam atrodė nuobodus, net varginas. Kai jis suprato savo nuobodulio priežastį, jis sutriko: kas per monai? Nors jis Mado ir per senas, bet vis dėlto jis ne senis, kad imtų dūsauti ir piešti monogramas! Pakaks! Tačiau širdis pasirodė esanti atkakli. Seniau jis turėdavo atsiktinių ryšių su moterimis, vienišomis, kaip ir jis pats, pasiruošiusiomis lengvai suartėti ir paklusniai išnykti. Dabar jis šlykštėjosi visomis moterimis, išskyrus Mado. Jis dažnai mąstydamas apie meilės keistumus. Jis trisdešimt devynerių metų.

Mado dvidešimt ketverių ar dvidešimt penkerių. Ji mėgėta gražiai puoštis, ji tikriausiai mėgėta patikti. Tai turtingo pramonininko dukterė, išlepinta ir, be to, graži. Kuo jis susižavėjo? Apie ką svajoja?

Jis pasakė Mado mylįs vieną ispanę, su kuria susipažinęs Bretainėje, pasakė todėl, jog pabūgo — dar minutė, ir jis parodys savo jausmus. Dabar Mado retkarčiais jį klausdavo apie tą ispanę... Jis nežinojo, ką atsakyti, ir pyko.

Ji pažadėjo ateiti penktą valandą. Nuo pat ryto jis jautėsi nesavas ir, norėdamas bent kuo nusiraminti, nusprendė aptvarkyti dirbtuvę. Taršydamas ant stalo gulintį šlamštą, jis staiga pamatė Mado pirštinaite — ji pametė ją dar žiemą, kai atėidavo pozuoti. Jis paglostė žamsą ir supyko: kas per komedija! Reikia baigti! O kas, jei ir ji?.. Ar įmanoma

suprasti svetir pasakė gi ji pe Metus: "Jūs ma draugas..." riolika metų — Bet kiek jam y ti apie tokia Kvaila? Gal bū je srityje visi l

Taip galvoj Mado ateisiant čjo, jis nebegė gėrėjosi ja, je mą, gyvena ja neįprastai gyv vienos vietos. Feldama dulki davosi ir tuoj pokalbį apie n staiga nukreip parodą, o nuo ra, Samba niel nebuvo matęs. dinimas veikė vinosi. Tuoj p:

— Mado, ar te, ką reiškia, gus tave pave paimi kokį r juo susijusį de ki kvapo...

Ji nutraukė — Nustoki to girdėti. Jūs nenoriu!..

Ji nusigrįžo tylėjo. Prabilė

— Nepykite dien pamišusi kite mane kai kykit, kad aš turtuolio duk mo piešu pu menate? Ak, gera!.. Tik Žinote, aš vak niau, žiūrėjau vojau — kaip Samba nuri ti apie Bonarą

— Kai žiūri esama laiko, skiriasi nuo Jis nusišypso pastebėjote, išvaizda kitok nėši į paukšč kai — į medž

Ji nesiklaus — Mado, k — Kas ma — Na taip — Nežinau nesvarbu. Ta

A & Cheste Dirbami Darbas G 899 BI prie

T

suprasti svetimą širdį? Juk pasakė gi ji per Naujuosius Metus: "Jūs man daugiau nei draugas..." Žinoma, keturiolikta metų — tai ne juokai. Bet kiek jam yra tekę girdėti apie tokias santuokas. Kvaila? Gal būt. Tačiau šioje srityje visi kvailiai...

Taip galvojo Samba ligi Mado ateisiant; o kai ji atėjo, jis nebegalvojo, jis tik gėrėjosi ja, jautė jos artumą, gyveno ja. Mado buvo neįprastai gyva, dėjo iš vienos vietos į kitą knygas, keldama dulkių debesį, sėdavo ir tuoj vėl pašokdavo, pokalbį apie namų naujienas staiga nukreipdavo į Bonaro parodą, o nuo parodos į kairę. Samba niekada jos tokios nebuvo matęs. Mado susijaudinimas veikė ir jį, jis nervinosi. Tuoj pasakysiu!...

— Mado, ar jūs suprantate, ką reiškia, kai kitas žmogus tavę pavergia? Sakysim, paimi kokį nors menką su juo susijusį daiktą ir netenki kvapo...

Ji nutraukė jį: — Nustokite. Aš nenoriu to girdėti. Jūs suprantate — nenoriu!...

Ji nusigrįžo. Juodu ilgai tylėjo. Prabilo Mado.

— Nepykite, Rože, aš šią dieną pamiršusi. Arba jūs barškite mane kaip seniau, pasakykit, kad aš terlioju, kad aš tartuolio duktė, iš nuobodumo piešiu puokšteles. Atsimenate? Ak, kaip tada buvo gerai!... Tik jūs nepykite! Žinote, aš vakar jus prisiminiau, žiūrėjau Bonarą ir galvojau — kaip nuostabu!...

Samba nurimo, ėmė kalbėti apie Bonarą:

— Kai žiūri, pamiršti, kad esama laiko, tuo tapyba ir skiriasi nuo poezijos... — Jis nusišypsojo: — Ar jūs pastebėjote, Mado, kad net išvaizda kitokia — poetai panėši į paukščius. O dailininkai — į medžius...

Ji nesiklausė. — Mado, kas jums? — Kas man? — Na taip, jums. — Nežinau. Žinau, bet tai nesvarbu. Tai smulkmena,

lyg pamestum apyranke... Juk paika verkti dėl to, kad pametei apyranke? Sakyk greičiau, kad kvaila! Aš maldauju jus — išbarkit mane! Aš ne apyranke pamečiau... — Jos balse girdėti buvo ašaros, tačiau ji greit jas suvaldė. — Rože, padėk mah, aš kraustaus iš proto! Tai taip baisu, tatai — štai šičia, ir nieko negalima padaryti. O kai susitinku, aš kalbu niekus...

Samba krūptelėjo: vadinasi, ir ji!... Jis priėjo prie Mado ir nevikriai paglostė jos ranką, kaip anksčiau buvo glostęs pirštinaite. Keliskart jis veržėsi kažką pasakyti ir negalėjo, pagaliau sunkiai ištarė:

— Mado, aš taip pat kraustaus iš proto...

Pasitikėdama ji šyptelėjo: — Todėl aš ir pasiryžau...

Jūs man pasakojote, kas jums nutiko Bretanėje, jūs suprasite. Tik jūs man galite pajėti, — jūs — draugas, senas, geras draugas. Aš jums papasakosiu viską, niekam repasakosiu, tik jums. Aš maniau, kad tai tik romanuose, kai žmogus tave iš karto sukrečia, maniau — reikia ilgai pažinti, daug kalbėtis. O iš tikro kitaip... Aš patį pirmą vakarą pajutau, kad tai likimas. Juk jūs tada buvote... Atmenate, kaip kvailai aš tada elgiausi? Aš norėjau kalbėti jam nemalonumus, ižeisti jį, ne, daugiau — sužeisti. O kas aš jam? Vėjavaikė mergiotė, prancūzaitė — jų nuomone, jei prancūzė, vadinasi, lėlė. Ir jam tai buvo ne žaizdos, o smeigtuko dūriai, jis nė nepastebėjo. Taip ir vakar. Aš sutikau jį parodoje. Aš jums sakiau, kad galvojau apie Bonarą. Netiesa! Aš kalbėjau su juo apie Bonarą, o galvojau apie kita — man baisu, kad jis greit išvyks. Aš jus maldauju — pakvieskite jį čion, aš turiu su juo susitikti.

— Kaip tai, Mado, kaip aš jį pakviesiu? — Jis ne tai norėjo pasakyti ir, supykęs ant savęs murmėjo: — Kuo aš čia dėtas?...

Tačiau ji neklausė jo.

— Aš turiu su juo pakalbėti, paprastai, nekvailiojant.

Žinote, ką aš vakar jam pasakiau? Aš pasakiau, kad galima pamilti rusus, bet pamilti rusų negalima, nes jiems viskas urmu — ir stepė, ir miškai, ir žmonės. Kaip tatau kvaila! Aš privalau su juo pasikalbėti. Jis gali nieko neįsusti, tačiau aš nenoriu, kad jis mane niekintų. Jei jūs jo nepakviesite, aš eisiu pas jį.

Samba pagalvojo: reikia atkalbėti, priminti išdidumą. Rusas tatau gali kitaip suprasti... Tačiau, pažvelgęs į Mado, į jos degančias akis, lūpas, vis dar tebejudančias, nors ji dabar nieko nebesakė, jis tyliai tarė:

— Gerai, pakviesiu.

Vienas pamišėlis negali gydyti kito. Antra vertus, tai neišgydoma... Argi jis jau nustojo mylėti Mado? Jis dabar vieno tebiju — ji greit išeis...

Ir Mado atsistojo. Ji išėjo vis taip pat susijaudinusi. Samba, stovėdamas prie lango, matė, kaip ji nuėjo ligi kampo, dingo, paskui sugrįžo, pastovėjo, vėl nuėjo, tarytum nežinotų, kur jai dingti.

Jis ilgai stovėjo prie lango, didžiulio tylaus liūdesio apimtas. Štai ir viskas pasakytas, galima užmiršti ispanę... Rusas jaunesnis, o svarbiausia, jis — gyvas žmogus, neapkrėstas tuo... Ir Samba su siaubu pažvelgė į savo paveikslus. Vienas jų atkreipė jo dėmesį, jis priėjo artyn. Ši peizažą jis nupiešė praeitą vasarą, kai Mado išvažiavo į "Zelinot"... Bet kaip blogai!... Medis nenupieštas... Kodėl ji rusui pasakė apie mišką?.. Medis senas, dievas žino, kokio jis amžiaus, o stovi... Jų tvirtos šaknys... Bet ir medį nukertą... Reikia iš naujo nupiešti šitą medį, ne taip, bet kaip reikiant...

Sutemo. Po langais triukšmavo laikraščių pardavėjai, vėliau kuždėjosi įsimylėjusių porėlės, paskiau gatvė išuštėjo. Ir su kartėliu, bet ramiai Samba pagalvojo: turint keturiasdešimt metų dėl nelaimingos - meilės gyvenimo - šaunama. O jei iš gyvenimo jis ir išstumiamas, tai esama kito gyvenimo, ten nereikia aiškintis ir netenka išgirsti išsižadėjimo, tas gyvenimas nėra duotas, jis sukurtas —

ugnimi, kančiomis, išmintimi, tai — menas.

Samba ir Sergiejus kažkaip iš karto susibičiuliavo. Sergiejus išplėtęs kojas sėdėjo ant per žemos jam taburetės ir, kai paveikslas jam patiko, tyliai šypsojosi.

Samba paklausė, kokia Rusijoje gamta. Sergiejus ėmė pasakoti apie stepę, apie miškus.

— Mūsų gamtą norisi ne vaizduoti, o apgauti, ji srovėnų ir kaip muzika nepagaunama. Žiūri — tartum nieko nėra, tačiau staiga pro debesį prasiskverbs saulė ir apšvies vieną lauko ruoželį arba takeliu praeis mergaitė, arba viskas patamsės prieš audrą — ir toks žavumas! O pūga! O tyla — tatau juk taip pat muzika...

— Žiūri aš į jus, — tarė Samba, — ir vis galvoju, kodėl jus taip sunku nupiešti? Dabar jūs pats paaiškinate — jūsų veidas it jūsų gamta visą laiką keičias, aš matau ne formą, o išraišką. Vėliau kai sunku nutapyti jūsų portretą, o norėtusi... Jūs dar ilgai būsite Paryžiuje?

Sergiejus nespėjo atsakyti: pasibeldė. Tai buvo Mado. Nustebusi ji tarė:

— Jūs turite svečių, Samba?

Su Sergiejum ji pasišveikino maloniai, bet santūriai. Pradžioje ir Sergiejus varžėsi. Vėliau pirmųjų minučių varžymasis išnyko, prasidėjo gyvas pokalbis. Ir kas jų bekalbėta! Apie Bretanės

muges ir apie ramias Rusijos upes, kuriomis plaukia nukirstų medžių liemens, apie Ronsaro sonetus, kupinus laimės, su lengva liūdesio priemaiša, ir apie saldų vyną, kuris turi kartumo priekšoni, apie tai, kad prancūzai apie žmones, kurie išgėrę nuliūsta, sako: "Jo vėnas liūdnas", ir apie tai, kad šiaurėje vasarą baltos naktys.

— Štai kur aš norėčiau gyventi, — tarė Mado. — Ten galima pasvajoti... Nežiūrėkite taip į mane! Aš žinau, kad jūsų krašte visi dirba. Aš taip pat dirbiau — dieną. O naktį... Tatau nuostabu — pamatyti pasaulį netoki kaip dieną! Tur būt, baltą naktį viskas pasikeičia — namai, dangus, žmonės.

— O po to — žiema, ištisas paras tamsu.

— Tai vis tiek... Laimė — bent vieną valandą pagyvenoti kitokiam pasaulyje...

— Jūs jame gyvenate, — tarė Samba, — kai dirbat.

— Kas aš tapyboj? Mokinė. Dar dešimt metų aš plūšėsiu prie abėcėlės. O aš noriu dabar, nieko nelaukiant, sukurti kažką, kas tava, tegu tai bus gležna, netvirta, bet kažką tokio, kad visa į jį sudečiau...

(Bus daugiau)

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
RA. 4228

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą.
- Parduodam Gatavus.
- Taisom, Perdirbam.
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantotas — Aproxavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. LOMBARD 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne. Kampas
Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Žentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išria akų nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 8924

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ra kuopa rengia šokių, kurie įvyks šeštadienį, gegužio 2 d., 8 val. vakare, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. East.

Šokiams grieš gera muzika, bus šiltų ir šaltų gėrimų ir skanių užkandžių. Prašome visus ir visas iš toli ir arti atsilankyti ir linksmai laiką praleisti su savo senais pažįstamais susitikti.

Rengėjai

Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 3 dieną, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Visus kviečiame atsilankyti, nes turime daug atsilikusių dalykų sutvarkyti.

Pradžią 2 valandą po piet. Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Šiuo metu pranešame, kad mėnesinis Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 2 valandą po piet, nuosavoj svetainėje, 160 Claremont St.

Susirinkime bus svarbių klausimų, kaip tai: vajus gavimui naujų narių ir kiti. Taipgi, kurie esate atsilikę su nariniais mokesčiais, nepamirškite ateiti ir užsimokėti.

Dar vienas svarbus klausimas: pakeisdami savo antrašus būtina pridukite naujus antrašus kuopos sekretoriui. Kada reikia skirti lankytojus ar pasiūsti laišką kokiu reikalu, susidaro keblumų, kada antrašai neatitina-

Lietuvių Literatūros Draugijos
162 Kuopa Rengia

Bankietą

Šeštadienį Gegužės 2 d.

Lietuvių Svetainė
(160 Claremont St.)

Maloniai kviečiame atsilankyti, pasivašinti ir smagiai pasišokti

Pradžią 6 valandą vakaro

Rengėjai

Lietuvių Moterų Klubo Kronika

TORONTO. — Toronto Lietuvių Moterų Klubo valdyba ir parengimų komisija turėjo posėdį, kuriame apdiskusavo Klubu reikalus ir padarė tarimą turėti gegužės 10 dieną visuotiną Klubu narių susirinkimą. Kadangi nėra ruošiami jokie parengimo dėl paminėjimo motinų dienos, tad buvo numatyta gegužės 10 dieną turėti arbatėlės partiją ir kai ką daugiau.

Prie progos norėčiau priminti Klubu narėms, kad jūs visos esate maloniai kviečiamos atsilankyti į tą partiją gegužės 10 dieną. Ji atsisbus Sūnų ir Dukterų Draugijos svetainėje, 160 Claremont St.

Ruošiasi Dar Vienam Parengimui

Klubas ruošiasi dar vienam parengimui, apie kurį noriu iš kalno painformuoti.

ka. Tad stenkitės kooperuoti. Nepamirškite įsigyti tikietus draugijos bankietui, kuris įvyks šio mėnesio 9 dieną mūsų svetainėje. Tikietus reikia gauti iš anksto. Juos galima gauti pas mūsų draugijos narius.

Kuopos Sekretorius

Mūsų atstovė iš Toronto Lietuvių Organizacijų Švietimo Komisijos pranešė, kad Švietimo Komisija pasiūlė suruošti bendrai užbaigimui sezono parengimą sukviečiant senus ir jaunus menininkus pildymui programos. Tas pasiūlymas buvo priimtas.

Parengimas įvyks gegužės 31 dieną vakare. Apie tai bus plačiau parašyta vėliau.

Mūsų Ligonės

Serga visa eilė mūsų Klubu narių.

Teko kalbėtis su drauge Barštaitiene, kuri serga jau šešta savaitę. Ji dar vis nesijaučia gerai.

Kita mūsų Klubu narė, draugė Minotienė, šiuos žodžius rašant, randasi ligoninėje. Apie ligą tikrai nežinau.

Draugė Z. Jakavičienė turėjo nelaimę dirbtuvėj. Randasi namuose po gydytojo priežiūra.

Kalbant apie ligones to-

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

liau, galima paminėti, kad draugė Mingilienė, mūsų gera menininkė, taipgi ruošiasi pasiduoti daktaro ir ligoninės globai.

Aš patariu Klubu narėms susižinoti su ligonių šeimomis ir galimybėms esant atilankyti ligones.

Nuo savęs linkiu visoms draugėms tvirto pasiryžimo pergyventi tuos nemalonius ir dažnai skaudžius momentus ir greitai pasveikti.

Korespondentė

Pranešimas

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos šeiminkės smarkiai planuoja dėl ruošiamos dešrų ir kalakutienos vakarienės, kuri įvyks šeštadienį, gegužio 9 dieną, savoj svetainėje, 160 Claremont St.

Seimininkės vis teiraujasi, ar daug bus vakarieniautojų, kad žinotų dėl kiek maisto pagaminti.

Tad, gerbiamieji, įsigykite pakvietimus iš anksto. Galima gauti pas salės prižiūrėtoją ir pas komisijos narius. Pakvietimas vakarienei \$1.50 ypatai. Paskutinė diena dėl pakvietimų platinimo yra 3 d. gegužio. Prie durų pakvietimai nebus duodami.

Vakarienės laikas 6.30 val. vakaro. Vėliau seks šokiai prie smagios muzikos. Prašome nesivėluoti.

Komisija

Puiki Šiaur Partija

TORONTO. — Balandžio 26 dieną Mrs. Daukantienės asmeninės draugės suruošė šiaur partiją dėl būsimosios Daukantų marčios Miss H. Czylywski ir jų sūnaus Edie. Jų vestuvės įvyks birželio 20 dieną.

Minėta partija įvyko pas Mr. ir Mrs. J. Naujokus. Kadangi jie turi didelį ir gražų namą, tai kad ir didelis būrys viešnių buvo, visos buvo šeiminkės gražiai priimtos ir pavaišintos.

Peržiūrėjus dovanas, skaniai pasivašinusios, vienos pasiliko pasižiūrėti televizijos, o kitos išsiskirstė į namus.

Jaunieji apdovanoti gražiomis dovanomis.

Dalyvė

Numirė I. Savickas

TORONTO. — Pereitą trečiadienį buvo palaidotas I. Savickas, sulaukęs apie 60 metų amžiaus. Paliko žmona ir vaikai ir daug pažįstamų.

TORONTO. — Arnoldas Gilevičius, kaip pranešė policija, susibaręs su žmona pereitą šeštadienį, pasigriebė lėkštės šukę ir perpiovęs žmonai Josefinai gerkle taip, kad reikėjo 30 stichų daryti. Ji nuvežta į Western ligoninę, o jis suimtas.

Rep.

Reikia Dvieju Lietuvių Rezentatorių Dėl Continental Assurance Co.

Jei jūs turite noro padėti savo tautiečiams, mes pagelbėsime jums įsigyti reikalingą išsilavinimą ir, jei atitiksate kvalifikacijoms, padėsime jus į \$85.00 į savaitę kategoriją.

Kvalifikacijos: 1) Turi būti virš 25 metų amžiaus; 2) vedęs; 3) išgyvenęs Toronte nemažiau 2 metų; 4) sutikti tapti Kanados piliečiu; 5) laikytis kompanijos taisyklių ir reguliacijų; 6) automobilius ir patyrimas pardavinėjime pageidaujamas, bet ne privalomas.

Tai visam gyvenimui pozicija. Jei jūs atitinkate minėtoms kvalifikacijoms, kreipkitės pas Miss Baird dėl pasikalbėjimo. Telefonas: RE. 1235.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Alijejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisyimo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto